

Grant Thornton informerer

Nr. 4/2014

Din samarbeidspartner innen revisjon, regnskap, skatt og rådgivning - et kunnskapshus i vekst.

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2015 ble lagt frem 8. oktober. Regjeringen viser til at veksten dempet seg til 2 % i fjor, og det regnes med en vekst rundt dette også i 2014 og 2015. Veksten i sysselsettingen holder seg oppe, og regjeringen antar at ledigheten vil holde seg rundt lave 3 ½ %.

Forslaget til statsbudsjett gir i skrivende stund opphav til hektisk arbeid på Stortinget, med omfattende forhandlinger og debatter, frem mot vedtagelsen av budsjettet senest i midten av desember. Det gjenstår bl.a. å se hvilke av regjeringens skatteforslag som blir vedtatt.

Vi antar at forslagene om forenkling av reglene om beskatning av deltakerlignede selskaper, hevingen av det maksimale fradraggrunnlaget i Skattefunn-ordningen og endringer i skatteklagenemndsordningen (bedre rettsikkerhet og generell styrking av ordningen), hovedsakelig er ukontroversielle forslag.

Annerledes stiller det seg for forslagene om å redusere formuesskattesatsen fra 1 % til 0,75 %, og øke grensen for toll- og merverdiavgiftsfri import for privat innførsel av varer fra NOK 200 til NOK 500, for å nevne noe. Regjeringen prioriterer skatte- og avgiftslettelser. Totalt sett foreslår regjeringen nye skatte- og avgiftslettelser på til sammen nesten 8,3 milliarder kroner påløpt og 6,9 milliarder kroner bokført. Redusert formuesskatt står for halvparten av lettelsene.

Scheel-utvalget, som vurderer norsk selskapsbeskatning i lys av den internasjonale utviklingen, ble satt ned av den forrige regjeringen. Dagens regjering har gitt utvalget et justert mandat. I tilleggsmandatet er utvalget også bedt om å vurdere forslag som gir netto skattelettelser, ikke bare provenynøytrale forslag. Utvalget skal først og fremst se på bedriftsbeskatningen, men siden formuesskatten er nært tilknyttet er også den inkludert i arbeidet. Scheel-utvalget skal etter planen levere sin innstilling 2. desember.

Her er det altså en del på trappene fremover. Ta gjerne kontakt med oss for en utdypning av de enkelte forslagene og hvilken betydning disse kan ha for din virksomhet.

Da gjenstår det å ønske alle en riktig god jul og god lesning!

Christopher L. Eitrem
Partner – Grant Thornton Law Advokatfirma

Grant Thornton Informerer

Grant Thornton informerer

Utgitt i samarbeid med
DnR Kompetanse AS

Kontaktinformasjon Grant Thornton

Grant Thornton Revisjon AS
Jan Møller
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo
Tlf. 22 20 04 00
Faks. 22 20 04 10
e-post: oslo@grant.thornton.no
www.grant.thornton.no

Kontaktinformasjon DnR Kompetanse

DnR Kompetanse AS
Postboks 2914 Solli
N-0230 Oslo
Tlf. 23 36 52 00
Faks. 23 36 52 02
forlag@revisorforeningen.no

Redaksjon

Redaktør Alf Asklund, tlf. 23 36 52 43
alf.asklund@revisorforeningen.no

Redaksjonsutvalg

Advokat Tom Larsen
Rådgiver Britt Torunn Hove
Rådgiver Børge Busvold
Rådgiver Camilla Brunfelt

Utgivelsesplan 2015

Nr. 1 - Onsdag 4. mars
Nr. 2 - Fredag 5. juni
Nr. 3 - Fredag 2. oktober
Nr. 4 - Tirsdag 8. desember

Produksjon

07 Gruppen a.s.

www.grant.thornton.no

AKTUELLE DATOER

10. desember

Merverdiavgiftsoppgaven. Frist for levering og betaling.

15. januar

Terminoppgave og betaling av arbeidsgiveravgift og skattekutt.

20. januar

Levering av årsoppgave for arbeidsgiveravgift – ved levering av lønns- og trekkoppgaver på papir.

Levering av lønns- og trekkoppgaver på papir.

Levering av ligningsoppgaver fra bl.a. bank og forsikring.

31. januar

Du skal ha mottatt oppgavene du trenger til selvangivelsen.

Levering av lønns- og trekkoppgaver for 2014 elektronisk (Altinn) eller på maskinlesbart medium (DVD, CD, diskett).

Levering av ligningsoppgaver fra bl.a. boligsameie, boligselskap.

Frist for levering av aksjonærregisteroppgaven (på papir).

INNHOOLD > 04 > 2014

Skattefritt lån fra arbeidsgiver

Side 4

Ansettelse av utenlandske arbeidstakere

Side 6

Slik tar du vare på bildene dine

Side 12

Forberedelser til a-ordningen

Side 13

Tap på utestående fordringer og merverdiavgift

Side 16

Elektronisk innrapportering for boligselskaper og boligsameier

Side 17

Aktuelle satser

Side 18

De viktigste forslagene i statsbudjettet 2015

Side 20

Gjennomføring av årsoppgjøret for 2014

Side 24

Skattefritt lån fra arbeidsgiver

EN ARBEIDSGIVER KAN PÅ VISSE VILKÅR YTE rimelige lån til sine ansatte uten at det skal skattlegges som en fordel. Dette gjelder lån med en rente som ikke er lavere enn normrentesatsen eller små og kortsiktige lån.

Advokat Tom Larsen,
Revisorforeningen

Ansattelån

Når en arbeidsgiver yter lån til sine ansatte, er hovedregelen at den ansatte skal beskattes for differansen mellom normrentesatsen (se nedenfor) og lånets faktiske rentesats hvis denne ligger under normrentesatsen.

Et unntak fra dette er når arbeidsgiver gir et lån på et beløp som ikke overstiger 3/5 av grunnbeløpet i folketrygden (= kr 53 022 pr. 1.5.2014) og tilbakebetalingstiden er høyst ett år på det tidspunktet lånet blir gitt. Da skal det ikke beregnes noen fordel for rimelig lån.

Skattefriheten for lånet gjelder uavhengig av hvilken rente som fastsettes på lånet.

En forutsetning for å unngå skatt av rentefordelen er at det skjer en reell tilbakebetaling innen fristen.

Ikke bare lån direkte fra arbeidsgiver

Beskatning av rimelig lån i arbeidsforhold omfatter ikke bare situasjoner hvor arbeidsgiver direkte er långiver. Det vil også gjelde når arbeidsgiver er formidler av et gunstig lån, eller hvis lånet er foranlediget av arbeidsforholdet. Eksempler på gunstige lån som fanges opp til beskatning, vil være lån gitt av et annet selskap i konsernet enn der vedkommende er ansatt, eller lån som arbeidsgiver garanterer for.

Det er heller ikke en forutsetning for å kunne skattlegges for rimelig lån fra arbeidsgiver at det eksisterer et arbeidsforhold på lånetidspunktet. Hvis lånet

ytes etter at arbeidsforholdet er opphørt, er det imidlertid et krav om at lånet har sammenheng med det tidligere arbeidsforholdet. Eksempel kan være en som har gått av med pensjon og oppnår et gunstig lån fra sin tidligere arbeidsgiver. Andre situasjoner som fanges opp av bestemmelsen, er når styremedlemmer oppnår gunstige lånebetingelser med bakgrunn i sitt nåværende eller tidligere styreverv.

Normrentesatsen som aktuell rentesats

Mange arbeidsgivere har ordninger med ansattelån hvor lånerenten fastsettes til den til en hver tid gjeldende normrentesats. Da vil det ikke være en fordel som skal beskattes på den ansattes hånd.

Normrentesatsen fastsettes av Finansdepartementet for perioder på to måneder av gangen med rimelig frist slik at partene kan tilpasse seg rentesatsen for aktuell tomåneders periode.

I statsbudsjettet for 2015 er det foreslått å øke påslaget i normrenten med 0,25 prosentenheter. Dette fordi regjeringen ønsker at normrenten skal samsvare bedre med ordinære renter på boliglån. Fortsatt vil nok normrenten ligge lavere enn ordinære renter på boliglån.

Aksjonærlån med tilsvarende betingelser

I forrige nummer av dette bladet skrev Paal Braanaas en artikkel hvor han

påpekte at aksjonærlån ikke lenger kan legge seg på en rentesats lik normrenten for å slippe beskatning av et rimelig aksjonærlån. Bakgrunnen for endringen for denne typen lån er en prinsipputtalelse fra Skattedirektoratet om at lånevilkårene må være markedsmessige og at renten skal være markedsmessig og ikke påvirket av interessefellesskapet. Aksjonærlånene vil måtte tilpasse seg markedsrenten fra 1. januar 2015.

Forskriften om rimelige lån i arbeidsforhold er ikke endret, slik at hvis man kan påvise at lånet er gitt vedkommende som ansatt og ikke aksjonær, vil fortsatt den gunstige beskatningen kunne fortsette.

SKATTEFRIE LÅN: Små og kortsiktige lån fra arbeidsgiver til arbeidstaker er skattefrie uavhengig av hvor lavt renten settes.

Økonomisk styring og kontroll. Punktum.

©2010 REIHO Foto: Monkey Business

Finales programmer tar over der økonomisystemene stopper, og hjelper deg videre med årsregnskap, noteopplysninger, ligningsoppgaver, skatteberegning, avstemming, dokumentasjon, analyse- og nøkkeltallrapporter, prognoser, grafer, perioderapporter, konsernregnskap, avskrivninger, driftsmiddeloversikt, aksjeoversikt, kontantstrømoppstilling m.m. I tillegg valideres dataene automatisk mens du arbeider, slik at feilføringer avsløres umiddelbart. Gratis demoversjoner finner du hos www.finale.no.

Ansettelse av utenlandske arbeidstakere

ARTIKKELEN TAR FOR SEG PRAKTISKE SPØRSMÅL knyttet til arbeidsrett og skatterett når det gjelder ansettelse av arbeidskraft fra andre land.

Vi er et lite land med behov for arbeidskraft, vendt mot det europeiske samfunnet bestående av en halv milliard borgere, hvorav mange av EU-landene har opplevd økonomisk krise av alvorlig karakter de seneste årene. Innvandringen til Norge er historisk høy og den

største gruppen er i dag polske innvandrere. Blant de 633 100 innvandrerne som var bosatt her i landet pr. 1. januar 2014, stod polakkene for 13 prosent. Dette tilsvarer 84 000 personer. Det er dermed nesten like mange polske innvandrere i landet som det er

Advokat Øystein Olausen,
Advokatfirmaet
Strandenæs

innbyggere i Kristiansand kommune. Den nest største gruppen innvandrere er svensker, med 36 400 bosatte. Det var omtrent like mange svenske innvandrere i Norge som det var bosatte i Haugesund kommune pr. 1. januar 2014. Det har vært en betydelig tilvekst av innvandrere fra Litauen i løpet av 2014, med 4300 flere bosatte. Innvandrere fra Litauen utgjør den tredje største gruppen innvandrere i Norge, med 33 000 personer. Den årlige nettoinnvandringen til Norge var i 2013 på litt over 40 000 personer. For 2014 er innvandringen så langt noe lavere, men fortsatt historisk høy. Dette ifølge Statistisk Sentralbyrå.

Ansettelser og tilknytningsformer

Ansetter du en arbeidstaker i fast stilling, må du påse at arbeidsmiljølovens regler om krav til innhold i arbeidsavtaler er oppfylt. Kravene til en arbeidsavtale er gitt i arbeidsmiljøloven §§ 14-5 og 14-6.

Ansettelse av arbeidstaker innenfor EU/EØS

Alle EU-/EØS-borgere har rett til å være arbeidstakere i Norge. Arbeidstaker fremviser pass eller nasjonalt ID-kort fra hjemlandet. EU-/EØS-borgere kan flytte til Norge og kan begynne å jobbe hos deg fra første dag. Arbeidstaker mottar ved oppmøte hos politiet et registreringsbevis som er

Alle EU/EØS-borgere har rett til å være arbeidstakere i Norge.

gratis, se UDIs hjemmesider:
www.udi.no.

Ansettelse av arbeidstaker utenfor EU/EØS

Disse borgerne må ha oppholdstillatelse. For at de skal få denne, må du som arbeidsgiver gi et konkret arbeidstilbud, se UDIs arbeidstilbudsskjema (udi.no/ord-og-begreper/skjemaer). Informasjon om fullmakter og søknader på vegne av den det gjelder kan også finnes på UDIs hjemmesider (udi.no).

Andre måter å tilknytte seg arbeidskraft på ut over fast ansettelse, vil være entrepriskontrakter, midlertidig ansettelse, eller ved innleie fra en annen produksjonsbedrift eller fra et vikarbyrå. Når det gjelder vikarbyråregelverket, er direktivet gitt i arbeidsmiljølovens § 14-12 med flg. bestemmelser.

Innberetning av lønn og forskuddstrekk

Den som utbetaler lønn eller annen godtgjørelse for arbeid, plikter å sende inn lønns- og trekkoppgave til Skatteinspektoratet. Ligningsloven kapittel 6 regulerer hva som skal være med på lønns- og trekkoppgaven. I hvilken grad det foreligger skatteplikt, er et annet spørsmål som jeg kommer tilbake til nedenfor.

Rapportering av arbeidsforhold: Sentralskattekontoret for utenlandssaker (SFU) RF-1199-skjema

SFU ligner utenlandske virksomheter og deres utenlandske ansatte ved oppdrag/arbeid i Norge eller på norsk sokkel. Du har derfor plikt til å gi opplysninger til SFU om oppdrag i Norge på skjema RF-1199.

Arbeidstaker som skal rapporteres via RF-1199, skal i henhold til rettledningen til a-ordningen ikke meldes inn i a-ordningen. (Rettledning av 4.11.14 for de som rapporterer via et lønnsystem). Dette gjelder ifølge rettledningen når arbeidstakeren skal rapporteres til skattekontoret i henhold til ligningsloven § 5-6, det vil si

de arbeidstakerne som er rapporteringspliktige via RF-1199 til SFU.

Du skal henvende deg til SFU i slike saker når det gjelder rapportering av oppdrag/kontrakt og arbeidstakere, skatteplikt for selskap og ansatte, regnskapsplikt og revisjonsplikt, utstedelse av skattekort, forhåndsskatt, forskuddsskatt, innlevering av selvangivelse og klage på ligningen.

Rogaland skattefutkontor håndterer parallelt spørsmål om arbeidsgivers plikt til å foreta forskuddstrekk i lønn, innbetaling av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift (terminvise oppgjør), rapportering ved årsslutt, lønns- og trekkoppgaver med følgeskriv, skatteoppgjør, utbetaling av tilgode-skatt, innbetaling av restskatt og innfordring av norsk skatt i Norge eller hjemlandet.

Allmenngjorte tariffavtaler

I byggebransjen er det vanlig med prosjektavtaler hvor avtalen er begrenset til prosjektets varighet, dvs. at arbeidsavtalen er midlertidig. Det ligger i sakens natur at arbeidet er over når prosjektet er ferdig. Det vil likevel være et spørsmål i mange henseender om arbeidstaker har fast ansettelse hos sin hovedarbeidsgiver, se arbeidsmiljøloven § 14-9 som gir begrenset adgang til midlertidig ansettelse.

Når det gjelder lønn, sier Arbeidstilsynet på sine hjemmesider:

«Utsendte arbeidstakere kan arbeide i Norge for den lønnen arbeidstakeren har i hjemlandet. Dersom arbeidsforholdet derimot omfattes av en allmenngjort tariffavtale, skal arbeidstaker ha lønns- og arbeidsvilkår som minst er like gode som det som følger av den aktuelle allmenngjøringsforskriften.»

Vi har fire allmenngjorte tariffavtaler innenfor byggeplasser (for bygningsarbeidere), skips- og verftsindustrien, jordbruks- og gartnerinæringene og renhold. Disse avtalene inneholder blant annet krav til minimumslønn og til dekning av transport og kost og

overnatting. Se for øvrig lov om allmenngjøring av tariffavtaler (1993) og de respektive forskrifter.

Ikke-allmenngjorte tariffavtaler

Utover det har vi også mange ikke-allmenngjorte tariffavtaler som blir fulgt av partene i arbeidslivet. Særlig offentlige etater har forpliktelser til å følge disse tariffavtalene (forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter). Tariffavtalene og overenskomster er opplistet blant annet på NHO (www.nho.no) og Fellesforbundet (www.fellesforbundet.no) sine hjemmesider.

Det er viktig at du påser at grunnlagene for inngitte anbud er korrekte og at rett tariffavtale blir lagt til grunn. Feil valg kan gi korreksjoner og reaksjoner underveis som kan gi arbeidstakere andre beregningsmodeller for lønn, transport, kost, overnatting og skifttillegg, som igjen kan medføre at prosjektet stanses eller at et ledd i kjeden går konkurs. Anbud gitt på feil grunnlag kan medføre store tap. Den som gir råd innenfor lønnsområdet og har påtatt seg et ansvar, kan således komme i et profesjonsansvar, avhengig av oppdragsavtalens innhold. Kunnskap om reglene knyttet til arbeidsforhold og skatteforhold er grunnleggende.

Solidaransvaret for deltakere i prosjektkjeden

Allmenngjøringsloven (lov om allmenngjøring av tariffavtaler) § 13 første ledd sier at:

«Leverandører og underleverandører som setter ut arbeid eller leier inn arbeidstakere, hefter på samme måte som en selvskyldnerkausjonist for utbetaling av lønn og overtidsbetaling etter allmenngjøringsforskrifter og opptjente feriepengene, jf. lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie, til arbeidstakere ansatt hos virksomhetenes underleverandører.»

Den som setter ut et oppdrag, vil være ansvarlig for de forpliktelsene som underentreprenørene har nedover i

Leverandører og underleverandører som setter ut arbeid eller leier inn arbeidstakere, hefter på samme måte som en selvskyldnerkausjonist for utbetaling av lønn og overtidbetaling, etter allmenngjøringsforskrifter, og opptjente feriepenger.

kontraktskjedene til å betale lønn etter allmenngjøringsforskriftene. Ved mislighold foreligger det et selvskyldnerkausjonistansvar der man hefter solidarisk og hvor selvskyldnerkausjonisten plikter å betale straks det foreligger et mislighold.

Solidaransvar fra 2010

Solidaransvaret trådte i kraft 1. januar 2010 og har virkning for kontrakter som er inngått etter dette tidspunktet. Oppdragsgiver kan holdes solidarisk ansvarlig for lønn og overtidsgodtgjøring samt feriepenger etter ferieloven. Et eventuelt krav fra arbeidstaker må fremmes skriftlig innen tre måneder. Dette må dokumenteres med kopi

av arbeidsavtale, lønns slipper, timelister, kontoutskrift eller annen relevant dokumentasjon. Oppdragsgiver har en frist på tre uker til å betale. Se for øvrig vanlige regler om å holde tilbake skatt. Det må også tas hensyn til skattetrekket.

Ansatt eller selvstendig næringsdrivende – den evige usikkerhet

Man kan risikere å bli saksøkt av næringsdrivende som etter at de har signert sine avtaler som næringsdrivende, anfører at de skal behandles som ansatte. For oppdragsgivere er det derfor viktig å påse at tilknytningsforholdet mellom virksomheten og

den yrkesaktive er korrekt. Dette blant annet fordi det er forskjeller i skatte-reglene mellom arbeidstakere og næringsdrivende.

Skattemyndighetene har også hatt en årelang praksis knyttet til skatterettslig tilsidesettelse av næringsdrivende organisasjonsform når det gjelder ansettelsesforhold. Dette er oftest knyttet til enkeltpersonforetak eller NUF uten egne ansatte som arbeider på timelønn uten egne driftsmidler og er underlagt oppdragsgivers instruksjon.

Tre hovedgrupper yrkesaktive

I arbeidslivet opereres det med tre hovedgrupper yrkesaktive:

- Arbeidstakere
- ikke ansatte arbeidstakere – frilansere
- selvstendige næringsdrivende

Skatterettslig er omklassifiseringer fra næringsdrivende til ansatt aktuelt. Etter et eventuelt slikt omklassifiseringsvedtak må oppdragsgiver betale skatter for tidligere perioder som ikke er trukket og vil bli ilagt arbeidsgiveravgift og eventuell tilleggsskatt/avgift og renter.

Blir sittende med skattebelastningen

I praksis ser vi at oppdragstaker da «stikker av med oppgjøret», og at den som har gitt oppdraget, lignes som arbeidsgiver og blir sittende igjen med skattebelastningen for oppdragstaker. Det er på dette området ingen ensartet behandling hos skattemyndighetene. Det er derfor ofte tilfeldig om du rammes av en slik omklassifisering etter en kontroll eller ikke.

Det foreligger mange dommer på dette området, Lignings-ABC har også en utfyllende momentliste på dette området og folketrygdloven § 1-10 gir for eksempel en anvisning på momentene og en legaldefinisjon av selvstendig næringsdrivende: «Med selvstendig næringsdrivende menes i denne loven enhver som for egen regning og risiko driver en vedvarende virksomhet som er egnet til å gi nettoinntekt.»

Konsulentbransjen

I konsulentbransjen er det vanlig at oppdragsgiver stiller lokaler og driftsmidler til disposisjon. Slike konsulentoppdrag har gjerne følgende kriterier:

- oppdrag som normalt utføres fra oppdragsgivers driftssted,
- av en slik art at det er naturlig å benytte oppdragsgivers driftsmidler og materialer,
- konsulenten må være tilgjengelig personlig,
- naturlig at dette er konsulentens hovedervert i avtaleperioden, og
- dersom denne type oppdrag i det hele skal kunne utføres i næringsvirksomhet, vil det bære galt av sted om man lar de klassiske omklassifiseringsmomentene veie for tungt i helhetsvurderingen.

Den klassiske konsulenten skal ha medhold i å være næringsdrivende, men i praksis har skattemyndighetene gjerne lagt opp til omklassifiseringer av konsulentoppdrag i nyere saker. I slike saker vil det være viktig å ha klare konsulentavtaler som kan fremlegges på forespørsel.

I en sak i Høyesterett (Hødren-saken) kom Høyesterett frem til at en ingeniør ikke hadde utført oppdrag for egen regning og risiko og derfor måtte regnes som arbeidstaker.

Undertegnede prosederte i en sak for en arbeidsgiver i Sarpsborg tingrett, se TSARP 2007 49100. Arbeidsgiver ble

sittende igjen med et skattekrav til 21 polske næringsdrivende som fikk status som ansatte både arbeidsrettslig og skatterettslig. Selskapet ble ansett å ha en formidlerrolle. Saken ble ikke ført for lagmannsretten.

Yrkesskadeforsikring

Arbeidsgiver plikter å tegne yrkesskadeforsikring for sine ansatte. Ved omklassifisering fra næringsdrivende til ansatt vil oppdragsgiver også kunne bli ilagt betydelige erstatningskrav etter skader i arbeidet.

Arbeidsutleie eller entreprise

Det kan også reise seg tilsvarende spørsmål i entrepriseavtaler om ikke oppdragstaker i realiteten er ansatt hos innleier.

Vikarer

Vikarbyrådirektivet er inkorporert i norsk rett fra og med 1.1.2013, med unntak for solidaransvaret som trådte i kraft 1.7.2013. Ett av hovedprinsippene er likelønn for vikarer tilsvarende bedriftens interne praksis for fast ansatte. Dette reiser mange spørsmål om hvor langt likelønnsprinsippet går. Gjelder det også tilgangen til bedriftshytte, bedriftens barnehage eller pensjonsordning?

Hvor skal arbeidstaker beskattes?

Etter skatteavtalene

På Finansdepartementets hjemmeside (regjeringen.no/nb/dep/fin.html?id=216) finner du en oversikt over alle skatteavtaler Norge har inngått med andre land. Skatteavtalene er bygd på OECDs mønsteravtale (MA), og er stort sett helt likt bygget opp. I avtalenes artikkel 15 finner man bestemmelser om i hvilket land lønn skal skattlegges. Norske skattemyndigheter vil først undersøke om det er internrettslig hjemmel for å beskatte inntekten.

Deretter kan skatteavtalene gi en anvisning om i hvilket land inntekten skal beskattes.

Etter skatteavtalene kan arbeidsgiver sende kvalifisert personell på korte opphold til andre stater uten at det medfører skatteplikt i arbeidsstaten. Det oppstilles tre kumulative vilkår for at arbeidsstaten får beskatningsretten. Hvis ett av disse vilkårene er oppfylt, vil arbeidsstaten, Norge, ha beskatningsretten.

1. At oppholdet i Norge overstiger 183 dager i løpet av kalenderåret
2. At en person som er bosatt i utlandet og som kommer til Norge for å arbeide for en arbeidsgiver som er bosatt her, vil kunne skattlegges her (også for opphold som varer mindre enn 183 dager)

Alt er klart til a-meldingen og elektronisk dialog

Oversiktlig og like enkelt som før!

Krav fra myndighetene betyr ressurskrevende oppdateringer for mange lønnsmoduler. Agro Lønn har gjort omstillingene som er nødvendig og er fullt integrert med Altinn. Våre kunder blir tatt hånd om når nye krav trer i kraft 1. januar 2015.

Ta kontakt med vår kundeservice

En av markedets mest effektive leverandører av programvare til økonomistyring.

Prøv oss nå!
Gratis prøveversjon - se agro.no/demo

Vi tilbyr fri brukerstøtte og support på direkten!

agro.no | kundeservice@agro.no | Kundesenter Øst: 33 07 19 80 | Kundesenter Vest: 70 05 96 60

agrodata
gjør økonomistyring litt kjekkere

COMPUTER-
WORLD
anbefaler
Agro Lønn

«Lønnsmodulen til Agrodata blir viktig fremover fordi det vil støtte a-meldinger. Vi mener at skatt og lønn er verdt prisen i Agro og nøler ikke med å anbefale dette», er konklusjonen i Computerworld sin test.

3. Eller at godtgjørelsen for arbeidet belastes arbeidsgivers faste driftssted i Norge der arbeidet utføres

Du bør derfor være påpasselig med skatteavtalenes bestemmelser om skatteplikt for arbeidstakere som arbeider for deg i perioder.

Skattemessig innflytting og skattemessig bosatt

Oppholder arbeidstaker seg mer enn 183 dager her i innflyttingsåret, er arbeidstaker skattemessig innflyttet til landet her fra dag én. Det tilsvarende gjelder om man oppholder seg her i 270 dager i løpet av 36 måneder. Arbeidstakere som bor i Norge over lengre perioder og arbeider for deg,

kan således bli skattepliktige til Norge fra dag én.

Skatteplikt på utbetalinger til arbeidstaker fra dag én kan også være knyttet til andre momenter.

Skatteavtalenes artikkel 4 gir også en anvisningsmodell på hvilke kriterier som skal benyttes i tilfeller der det er usikkert hvor man er skattemessig bosatt.

Reglene oppstiller denne saksbehandlingsrekkefølgen:

- hvor er A bosatt? Hvis svar: i begge stater.
- Så: hvor har A sentrum for livsinteresser? Hvis svar: i begge stater.

- Så: Hvor har A alminnelig opphold? Hvis svar: I begge stater
- Så: Hvor har A sitt statsborgerskap?

Hvis arbeidstaker er bosatt i begge stater, men har familien sin her, vil han være skattemessig bosatt her.

Trygd

Hovedregelen er at en EØS-borger som arbeider i et annet EØS-land, skal være medlem i arbeidslandets trygdeordning. Sosiale avgifter (i Norge trygdeavgift og arbeidsgiveravgift) skal betales i det landet der arbeidstaker er medlem av trygdeordningen. Dette gjelder ifølge Skattedirektoratets melding SKD 1/14, 14. feb. 2014, Seksjon for innkreving, også utbetalinger fra utenlandske arbeidsgivere som ikke omfattes av de norske reglene om lønnsoppgaveplikt.

Unntak fra hovedregelen om at arbeidsgiveravgift skal betales i arbeidslandet, gjelder blant annet for utsendte arbeidstakere, samt arbeidstakere som utfører arbeid i to eller flere EØS-land. For slike arbeidstakere skal det betales arbeidsgiveravgift i arbeidstakernes bostedsland.

Det skal heller ikke betales arbeidsgiveravgift i Norge når arbeidstakeren er omfattet av trygdelovgivningen i et annet EØS-land etter reglene i Rådforordningen. Arbeidsgiveren kan bare unnlate å beregne og innbetale norsk arbeidsgiveravgift når det ved skjema E101 fremgår at en navngitt arbeidstaker er omfattet av trygdelovgivningen i et annet EØS-land, eller at det ved melding fra Arbeids- og velferdsetaten fremgår at vedkommende arbeidstaker ikke er omfattet av norsk trygdelovgivning. Fritaket gjelder for den angitte perioden.

Du plikter som arbeidsgiver å holde rede på forpliktelsene ved selv å ta kontakt med utenlandske myndigheter når det gjelder egne ansatte som jobber i utlandet.

Hovedregelen er at en EØS-borger som arbeider i et annet EØS-land, skal være medlem i arbeidslandets trygdeordning.

Visma tilbyr webløsninger
der kunden administrerer
fakturering, lønnskostnader
og utgiftsrefusjoner selv.

Les mer om våre løsninger på:
visma.no/regnskapsbyra

Slik tar du vare på bildene dine

DIGITALE MEDIEFILER HAR BLITT EN STOR DEL av vår hverdag, både på arbeid og privat. Ofte blir bilder og film ikke bare lagret på din PC eller Mac, men også delt mellom smart-telefon, nettbrett og smart-tv. Her gir vi deg tipsene som sikrer bildene dine lang levetid.

Operational Manager
Technical Services
Eirik W. Grue, Intility

Spre bildene

Mange har opplevd å miste bilder som er lagret digitalt. Du stoler kanskje på at hjemmemaskinen ikke svikter, og lar derfor alle bildene ligge på harddisken uten sikkerhetskopier? Sannheten er at samtlige tradisjonelle harddisker svikter, det er kun et spørsmål om tid. Løsningen er å spre bildene på så mange forskjellige steder og teknologier som mulig, jo flere, jo bedre. Det finnes løsninger som laster opp og synkroniserer bildene dine til skyen. Online-tjenester som Dropbox, Jottacloud og OneDrive er populære og rimelige alternativer. Dette er bare en av flere måter du kan lagre bildene dine på. Kopierer du ut bilder på eksterne harddisker, minnepinner og minnekort og i tillegg har minst én lagringsenhet – én sikkerhetskopi geografisk separert, vil du være godt sikret mot tap av bildene dine.

Jevnlig sikkerhetskopiering

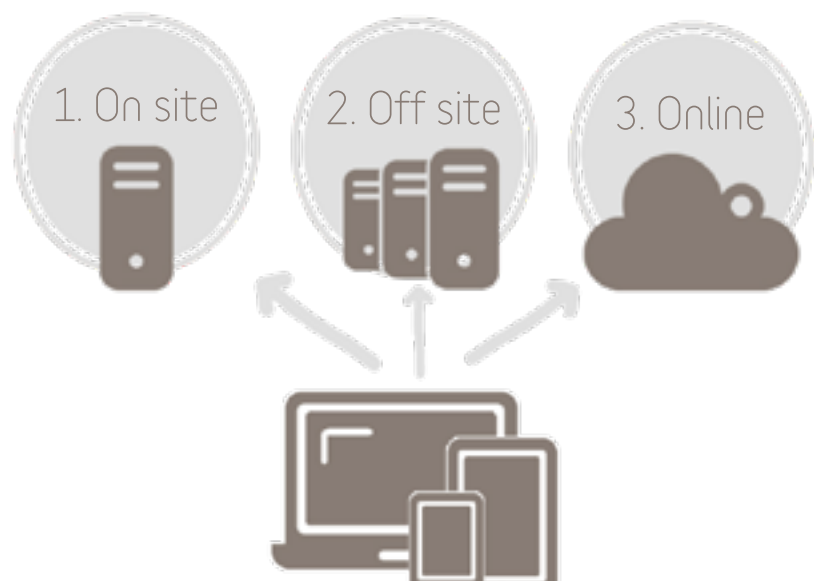
En av utfordringene med sikkerhetskopiering er å få inn rutinen, alltid oppdatere sikkerhetskopiene så vel som hovedmappen. Online-tjenestene nevnt over, ivaretar mye av dette for deg. Synkronisering «til skyen» skjer automatisk og går i bakgrunnen hver gang du kobler maskinen din på nett. Her er det også muligheter for å synkronisere andre enheter enn bare din personlige maskin, som telefoner og nettbrett.

Andre metoder for sikkerhetsrutiner er av en mer manuell natur. Dersom du har satt opp en ekstern harddisk koblet til din maskin, finnes det programvare som kan synkronisere automatisk – på lik linje med online-tjenestene. Dette må fremdeles settes opp og tilrettelegges for å fungere, noe som betyr at det er flere feilkilder og dermed høyere risiko for at bildene ikke blir sikkerhetskopiert. Alternativet er å kopiere filene manuelt med jevne mellomrom. Å bygge opp en rutine hver gang du legger inn bilder fra forskjellige enheter, er nødvendig for å sikre at ferieminnene dine ikke forsvinner.

Slik gjør du det

Som beskrevet over, anbefales det å spre bildene så mange steder det lar seg gjøre, med forskjellige teknologier og geografiske plasseringer. Det høres greit og gjennomførbart ut, men hva skiller de forskjellige alternativene, og hvordan velger du en løsning som ikke blir for kompleks for ditt behov?

For en normal bruker vil en løsning med 3–4 sikkerhetskopier og en hel del rutiner rundt dette være som å skyte spurv med kanon. For å illustrere; det finnes tre grunnleggende alternativer som dekker behovene til en bruker:

1. On site backup
Bruk en ekstern harddisk koblet til din private maskin, og kopier jevnlig bilder over. Det gir deg en høyere sikkerhet dersom maskinen din skulle havare.
2. Off site backup
Ved å kopiere bildene dine til en annen geografisk lokasjon, vil trusler som brann- og fuktskade unngås, og en høyere grad av sikring kan vedlikeholdes.
3. Online backup
Ta i bruk en av online-tjenestene

som automatisk synkroniserer bildene dine til skyen. Ikke bare er bildene sikret, men de er også tilgjengelige overalt, når som helst. Populære tjenester er Dropbox, Jottacloud og Microsoft OneDrive.

Jo flere av de forskjellige løsningene du tar i bruk samtidig, jo bedre sikret mot tap av bilder vil du være. Manuelle rutiner kan imidlertid gjøre det hele komplisert og tidkrevende. Til privat bruk vil en online-tjeneste, samt

å kopiere over på en ekstern harddisk i ny og ne, være en rutine som sikrer at bilder ikke sporløst forsvinner. Der du har muligheten til det, anbefaler vi å velge automatisk sikkerhetskopiering.

Ikke glem at arbeidsgivers rutiner alltid må etterkommes i forbindelse med lagring og filhåndtering på arbeidsplassen!

Forberedelser til a-ordningen

1. JANUAR 2015 TRER A-OPPLYSNINGSLOVEN I KRAFT. Dette medfører den største revolusjonen innen lønn siden innføringen av lønns- og trekkoder. Er din organisasjon forberedt på revolusjonen?

Jarle Bråten, operativ produkteier Huldtt & Lillevik

Forberedelser i 2014

Når den første lønnskjøringen for 2015 skal kjøres, er det mange forberedelser som må være gjort, både med rutiner og oppsett av lønssystem.

Interne rutiner

Fra og med januar 2015 skal rapportering til det offentlige skje på personnivå hver måned. Det vil si at all informasjon om den enkelte inntektsmottaker må være oppdatert i lønssystemet til enhver tid. Her kan spesielt større organisasjoner måtte endre

på rutiner for å sikre nødvendig oppdatering av opplysninger i lønssystemet. Da det er mulig å rapportere opplysninger frem i tid, er anbefalingen å legge all informasjon i lønssystemet så snart den er kjent.

Frister

Fristen for å sende a-melding er den 5. i måneden etter utbetaling. Den første a-meldingen skal sendes innen 5. februar 2015. Du kan sende a-melding så snart du er ferdig med lønnskjøringen. Hvis du har endringer i

begynt- eller sluttdato for arbeidsforhold senere i måneden, må disse også rapporteres senest den 5. i måneden etter. Begynt- og sluttdato kan rapporteres frem i tid. Vi anbefaler derfor å registrere disse opplysningene så snart de er kjent. Det er mulig å sende flere a-meldinger hver måned.

Innsending via Altinn

A-meldingen skal sendes inn via Altinn. For å kunne sende inn a-meldingen kreves rollen innsender/utfyller, tilsvarende dagens termin-

oppgave. Selv om meldingene blir vist i Altinn, er innholdet sendt som filvedlegg i såkalt xml-format. Det gjelder tilbakemeldingen også, og du er nesten avhengig av at lønssystemet har laget en måte å vise innholdet på, da formatet kan være litt forvirrende.

Sette opp lønnsartene for a-ordningen

Ettersom lt-kodene blir borte fra 2015, må lønnsartene settes opp i henhold til nye «beskrivelser». Her er både brukerveiledningen og kode-speilet, som viser koblingene mellom lt-kodene og de nye beskrivelsene, nyttige verktøy. Begge dokumentene ligger på den offisielle nettsiden til a-ordningen. Mange lønssystemer har løsninger som hjelper arbeidsgiver med denne jobben, slik som i våre systemer med egen veiviser hvor vi foreslår oppsett for a-ordningen ut fra kodingen på lønnsarten i dag.

Rydde i arbeidsforhold

Her er det viktig å sette sluttdato på alle som har sluttet før 2015, slik at disse ikke kommer med i rapporteringen. Mange bruker også såkalte «dummy-personer» i systemet, og disse må også avsluttes. Dette fordi a-meldingen krever identifikator på alle ansatte. Identifikator vil si fødselsnummer eller D-nummer, men etter som det kan ta noe tid før utlendinger får tildelt D-nummer, kan arbeidsgiver rapportere såkalt «Annen identifikator» for en periode. I tillegg til kobling mot passnummer, eller en av de andre godkjente identifikatorene, er det likevel krav om at riktig fødselsdato er oppgitt, slik at riktig kobling kan skje så snart D-nummer er tildelt.

For ordinære og maritime arbeidsforhold må arbeidsgiver oppgi flere detaljer, blant annet yrkeskode, avlønningstype og arbeidstidsordning. Disse to arbeidsforholdene krever inn-sending av a-melding minimum en gang pr. måned.

For de andre typene arbeidsforhold, frilansere m.m. og pensjonister m.m.,

kreves kun rapportering ved utbetaling av lønn og ytelser.

Organisasjonsnummer/ virksomhetsnummer

Dersom bedriften har flere virksomheter, skal arbeidsforholdet rapporteres på virksomhetsnummer. Informasjon om virksomhetsnummer finner du i Enhetsregisteret på brreg.no.

Kontantprinsippet

For inntektsopplysninger er det fortsatt kontantprinsippet som gjelder, det vil si at ytelsen skal rapporteres i a-melding for den måneden den er ytet. Det er altså ikke opptjenings-måned, men utbetalingsmåned, som avgjør rapporteringsmåned. Her har flere arbeidsgivere allerede endret avlønningsdato, for å gjøre overgangen til a-ordningen enklest mulig.

Permisjoner og permitteringer

Etter a-opplysningsloven skal permisjoner med varighet ut over 14 dager og permitteringer rapporteres via a-meldingen. Dette gjelder alle typer permisjoner, uavhengig av om det er lønnet eller ulønnet permisjon.

Prøveinnsending

Det er åpnet for at alle oppgavegivere kan gjøre en eller flere prøveinnsendinger i 2014. Dette er en utmerket anledning til å teste både oppsettet mot Altinn, som a-meldingen skal leveres til, og at lønssystemet er riktig satt opp. Ikke minst er kontrollen av arbeidsforhold viktig, da erfaringer så langt viser at dette er der hvor arbeidsgiverne har den største oppryddingsjobben. Også koblingen mot Enhetsregisteret vil vise om riktig organisasjonsnummer og virksomhetsnummer blir brukt.

OBS! Prøveinnsendingen blir avsluttet 31. desember 2014, det blir altså ingen muligheter for prøveinnsending i 2015.

Erfaring fra prøvedrift

Vivian Hagen hos Varbas AS, som har vært med i prøvedrift hele 2014, sier at «Det er enkelt og tar mindre tid da det er færre skjema og frister å forholde seg til.» Videre sier hun at det er enkelt og praktisk, «Bare å trykke på en knapp». Det er også raske tilbakemeldinger fra Altinn, og det blir godt å slippe termin- og årsoppgjør.

Personal- og administrasjonskonsulent Vivian Hagen hos Varbas AS har vært med på prøvedrift i hele 2014.

Oppsummering

For oss har målet vært å lage en løsning som hjelper kundene i arbeidet og hvor vi automatiserer så mye som mulig av den nye løsningen. Vi gjennomfører også alle kontroller som mottaker gjør, så langt det lar seg gjøre, slik at brukerne kan rette opp i mangler/feil før innsending.

Vår klare anbefaling, etter erfaringene prøvedriften har gitt oss, er å gjøre en skikkelig ryddejobb, og sørge for at gamle arbeidsforhold faktisk er avsluttet i lønssystemet. Når januar kommer, kan det være for sent å ta ryddejobben, med både avslutning av 2014 på gammel måte, og sende a-meldinger. Husk at systemet må være satt opp FØR du begynner å kjøre lønn for 2015.

Sugen på en prøvetur?

Avtal en demonstrasjon
av nye **Akelius Byrå!**

I høst kan du gi ditt byrå litt ekstra fart. Da lanserer vi nemlig nye Akelius Byrå. Ett nytt og moderne system for administrasjon og klienthåndtering, spesielt tilpasset for regnskapsførere og revisorer.

Akelius Byrå gir deg kontroll, overblikk og nye muligheter for å bli enda bedre til å gi dine kunder støtte og råd i sin virksomhet.

Interessert? Du kan allerede nå få en demonstrasjon av hva Akelius Byrå kan gjøre for deg og din virksomhet. Ta kontakt så avtaler vi en prøvetur når det passer for deg!

Ring 22 34 60 00 eller sendt epost på akelius@akelius.no. Vi snakkes!

Akelius Verden – vi står bak deg.

akelius.no

Akelius

a Wolters Kluwer business

Tap på utestående fordringer og merverdiavgift

VED TAP PÅ UTESTÅENDE FORDRINGER som det tidligere er beregnet merverdiavgift av, kan selger korrigere sin utgående avgift. Dette gjelder når det foreligger et endelig konstatert tap som skyldes manglende betalingsevne.

Rådgiver Camilla Brunfelt,
Revisorforeningen

Typiske begrunnelser for å nekte selger å korrigere den utgående avgiften er at tapet ikke er reelt fordi den utestående fordringen er ettergitt eller konvertert til finansieringsbistand, eller at tapet skyldes manglende betalingsvilje og ikke manglende betalingsevne.

Endelig konstatert tap

Vilkåret for at selger skal kunne føre merverdiavgiften tilbake, er at det foreligger et endelig konstatert tap som skyldes manglende betalingsevne hos skyldneren. En utestående fordring anses endelig tapt hvis noen av følgende betingelser er oppfylt:

- Det er foretatt tvangsinn driving eller inkasso som har vært for gjeves, eller
- fordringen er en kundefordring som ikke er innfridd seks måneder etter forfall, til tross for minst tre purringskrav med normale purringsintervaller og slik aktivitet fra kreditors side som forholdene tilsier, eller
- offentlig gjeldsmegling, konkurs, likvidasjons- eller avviklingsbehandling i skyldnerens bo gjør det klart at bomidlene ikke gir eller ikke vil gi fordringen dekning, eller
- fordringen ellers ut fra en samlet vurdering må anses klart uerholdelig.

En fordring anses likevel ikke endelig tapt i den utstrekning den er tilstrekkelig sikret ved pant, kausjon e.l.

Manglende betalingsvilje

Tapet må skyldes manglende betalingssevne hos skyldneren.

Når skyldner er konkurs, er det klart at skyldneren mangler betalingsevne, men også ellers når kreditor har gjort det som kan forventes for å inndrive fordringen, vil det normalt sett være anledning til å føre merverdiavgiften tilbake som tap på krav.

Det er ikke anledning til å føre merverdiavgiften tilbake som tap på krav når årsaken til den manglende betalingen er at skyldneren ikke er villig til å betale. I tilfeller der det er tvist om kravets størrelse, kan kreditor oppleve det som om kravet er tapt når han til tross for gjentatte forsøk ikke klarer å inndrive fordringen. Men når dette faktisk skyldes manglende betalingsvilje, og ikke manglende betalingsevne, kan ikke kreditor føre merverdiavgiften tilbake.

Kreditering av opprinnelig faktura

Skyldes manglende betaling tvist om fakturaens størrelse, må kreditor betale den utgående avgiften med mindre det foreligger forhold som gjør at kreditor kan kreditere opprinnelig faktura. Kreditor innrømmer for eksempel at opprinnelig faktura inneholder feil. Kreditnotaen skal medtas på omsetningsoppgaven for den terminen den er utstedt, og reduserer på denne måten kreditors utgående avgift.

Ettergivelse/konvertering av fordringer

En ettergivelse av fordring gir ikke grunnlag for tapsfradrag. Finner kreditor at det ikke lenger er formålstjenlig å inndrive fordringen og dermed forholder seg passiv eller ettergir denne, vil det fremdeles kunne være grunnlag for tapsfradrag, men bare hvis det kan føres bevis for at fordringen var klart uerholdelig.

Interessefelleskap

Når det er et interessefelleskap mellom kjøper og selger, er det ekstra viktig å være påpasselig med å behandle fordringer mellom selskapene på samme vis som man ville gjort dersom man opererte med uavhengige parter. Et interessefelleskap er i seg selv ikke tilstrekkelig til å nekte tap på krav, men ved interessefelleskap kan det ofte vises til at fordringen er konvertert til finansieringsbistand eller ettergitt for å bedre debtors likviditetsmessige stilling.

Omsetningsoppgaven

Tap på krav skal føres som en korreksjon på omsetningsoppgaven for den terminen tapet er endelig konstatert. Tap på krav medfører at tidligere beregnet utgående avgift blir tilbakeført. I praksis skal tilbakeføringen skje som en økning av inngående avgift i omsetningsoppgaven for den angjeldende terminen. Dersom fordringen senere helt eller delvis likevel betales, må tilbakeføringen reverseres.

Elektronisk innrapportering for boligselskaper og boligsameier

DET ER GJORT ENDRINGER I INNRAPPORTERINGEN av ligningsopplysninger for boligselskaper og boligsameier. Disse gjelder fra og med inntektsåret 2014, med første innsending fra januar 2015.

Rådgiver Alexander Tresvig, Skatteetaten MAG-prosjektet

Elektronisk innrapportering via Altinn

All innrapportering av ligningsoppgaver skal fra inntektsåret 2014 skje elektronisk via Altinn. Det er ikke lenger mulig å sende inn på papir eller maskinlesbart medium (DVD, CD og diskett).

Du som oppgavegiver får en rask tilbakemelding og oversikt over innsendte oppgaver og eventuelle avvik. Tilbakemeldingene får du i meldingsboksen din i Altinn. Ved feil i innsendingen kan disse enkelt rettes opp ved å sende inn erstatningsoppgaver.

Oppdateringer i Altinn

For å kunne sende inn ligningsoppgaver elektronisk via Altinn må du registrere deg i Oppgavegiverregisteret. Dette gjør du ved å sende inn skjema RF-1312 som du finner i Altinn.

For å fylle ut, signere og sende inn skjema for ligningsoppgaver og

Du må ha riktig Altinn-rolle for virksomheten du representerer.

RF-1312 må du ha riktig Altinn-rolle på vegne av virksomheten du representerer. Informasjon om delegering av roller til personer i virksomheten finner du i Altinn under fanen «Tilgangsstyring». Registrerte styreledere i Enhetsregisteret har automatisk fulle innsendingsrettigheter og tilgang til å delegerer roller. Følgende delegerede roller gir innsendingsrettigheter for ligningsoppgaver:

- Regnskapsmedarbeider (fylle ut)
- Utfyller/innsender (fylle ut, signere, sende inn og lese tilbakemelding)
- Begrenset signeringsrettighet (fylle ut, signere og sende inn og lese tilbakemelding)

Merk at rollen «Regnskapsmedarbeider» ikke gir deg tilgang til å signere de aktuelle skjemaene i Altinn.

Kontakt Altinn brukerservice på telefon 75 00 60 00 dersom du har problemer med roller og rettigheter eller pålogging i Altinn.

Slik forbereder du deg:

- Kontroller at du har riktige roller i Altinn.
- Send inn Altinn skjema RF-1312 for å registrere deg som oppgavegiver.
- Kontroller at ditt sluttbrukersystem er oppdatert, dersom du benytter et slikt.
- Kontroller at du har oversikt over hvilke fødselsnumre og beløp som skal innberettes.

Skjema og frister for innrapportering

Fra 2. januar 2015 vil følgende skjema for innrapportering av ligningsoppgaver være tilgjengelige i Altinn:

1. RF-1301 Innsending av ligningsoppgaver som filvedlegg (xml), som kan benyttes både av boligselskaper og boligsameier.
2. RF-1140 Manuelt inntastings-skjema for boligsameier.
3. RF-1139 Manuelt inntastings-skjema for boligselskaper.

Frister

Altinn åpner for innrapportering fra 2. januar 2015. Rapporteringsfristen er, i likhet med tidligere inntektsår, 31. januar.

Oppstår det behov for å erstatte ligningsoppgaven du har sendt inn, må du sørge for å sende inn erstatningsoppgaver innen 1. mars. Erstatningsoppgaver mottatt etter 1. mars vil bli innlest, men kommer ikke med på den forhåndsutfylte selvangivelsen. For at ligningsoppgaver innsendt etter 1. mars skal bli tatt høyde for i skatteoppgjøret, må skattyter selv korrigerer selvangivelsen.

Dersom du har behov for mer informasjon, finnes dette på skatteetatens nettsider, skatteetaten.no. Det er også mulig å ta kontakt på telefon 800 80 000 (tastvalg 5-3-2) eller e-post: grunnlagsdata@skatteetaten.no.

AKTUELLE SATSER > A JOUR PR. > 01.12.2014

AVGIFTSSATSER 2014

Arbeidsgiveravgift (gjeldende f.o.m. 1. juli 2014)

Sone	Sats ¹⁾
I	14,1 %
I a	10,6 % / 14,1 % ²⁾
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IV a	7,9 % ³⁾
V	0,0 %

Sone for arbeidsgiveravgift fastsettes etter hvilken kommune selskapet driver virksomheten i, dvs. hvor foretaket, ev. underenheter av foretaket er registrert. For ambulerende virksomhet og virksomhet som driver arbeidsutleie, benyttes satsen for den sone hvor hoveddelen av arbeidet er utført.

1) Arbeidsgivere med aktivitet innenfor visse sektorer, bl.a.:

- transportsektoren (unntatt bl.a. drosjebiltransport, lagervirksomhet og flyttetransport)
- energisektoren (unntatt bl.a. bergverk og olje og gassutvinning)
- produksjon av stål og syntetiske fiber
- finans og forsikring
- bedriftsrådgivning og hovedkontortjenester for andre selskaper i konsernet

må beregne arbeidsgiveravgift etter satsene i sone I. Det samme gjelder for ambulerende virksomhet eller arbeidsutleie innenfor slike sektorunntatte aktiviteter.

Avgift kan likevel beregnes etter satsen for lokaliseringssonen så lenge differansen mellom avgift beregnet etter satsen i lokaliseringssonen og avgift beregnet etter en sats på 14,1 %, ikke overstiger kr 450 000 (kr 225 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Fribelegene gjelder på konsernnivå.

Er det gjennomført et klart regnskapsmessig skille, gjelder reglene bare for lønn knyttet til den sektorunntatte aktiviteten.

2) I sone I a kan avgift beregnes etter en sats på 10,6 % inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgiften som ville ha fulgt av en sats på 14,1 % og avgiften som beregnes etter satsen på 10,6 %, overstiger kr 450 000 (kr 225 000 for godstransport på vei). Etter det er satsen 14,1 %. Dette gjelder ikke for jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter der satsen uansett er 10,6 %.

3) For jordbruk, skogbruk, fiske og visse beslektede virksomheter i sone IV a er satsen 5,1 %.

Merverdiavgift

Ordinært 25 %

Matvarer 15 %

Persontransport, romutleie, kringkastingstjenester, adgang til museer, fornøylesparker og idrettsarrangementer 8 %

BETALINGSTERMINER – VIKTIGE DATOER

A = Terminoppgave og betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift

M = Terminoppgave og betaling av MVA

F = Forskuddsskatt personlige skattytere (næringsdrivende)

E = Forskuddsskatt upersonlige skattytere, f.eks. AS

	A	M	F	E
1. termin	17.03.	10.04.	15.03.	15.02.
2. termin	15.05.	10.06.	15.05.	15.04.
3. termin	15.07.	01.09.	15.09.	
4. termin	15.09.	10.10.	15.11.	
5. termin	17.11.	10.12.		
6. termin	15.01.	10.02.		

GEBYRER TIL BRØNNØYSUNDREGISTRENE MV.

Forsinkelsesgebyrer ved innsending av årsregnskap

Første 8 uker	1R	kr	860 pr. uke
Neste 10 uker	2R	kr	1720 pr. uke
Neste 8 uker	3R	kr	2580 pr. uke

Forsinkelsesgebyr beregnes når regnskapet leveres etter 31. juli.

Ved elektronisk innsending via Altinn er fristen 31. august.

RENTESATSER

Forsinkelsesrente (morarente)

Fra 01.01. til 30.06.2014	9,50 % p.a.
Fra 01.07. til 31.12.2014	9,50 % p.a.

Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteoppgjøret

Rentesatsen er 1,08 % p.a. og er lik for både restskatt og tilgodebøp. Ordinær rente ved skatteavregningen er ikke skattepliktig eller fradragsberettiget. For restskatt beregnes det rentetillegg fra 1. juli 2013

(fra 15. mars 2014 for upersonlige skattytere) til forfall 1. termin. For tilgodebøp beregnes rente fra 1. juli 2013 (fra 15. mars 2014 for upersonlige skattytere) til skatteoppgjøret blir sendt. For tilleggsforskudd beregnes rente fra 31. mai 2014 til skatteoppgjøret blir sendt.

Renter etter vedtak om endringssak

Ved endringer i skatt og avgift etter endringssak beregnes det renter etter følgende satser:

	2013	2014
Renter ved økning av skatt og avgift	2,5 % p.a.	2,5 % p.a.
Rentegodtgjørelse ved nedsettelse av skatt og avgift	1,5 % p.a.	1,5 % p.a.

Rentesatser ved forsinket betaling av skatt/avgift:

Ved forsinket innbetaling av skatter og avgifter (betaling etter forfall) svares forsinkelsesrenter etter den ordinære satsen for forsinkelsesrenter.

Utgiftsgodtgjørelser 2014

Godtgjørelse til kost og overnatting

Innland

Dagsreiser uten overnatting:

Fra 5 til 9 timer: kr 200

Fra 9 til 12 timer: kr 310

Over 12 timer: kr 510

Måltidstrekk: påspandert lunsj kr 200, påspandert middag kr 250

Reiser med overnatting:

Over 12 timer: kr 690

For reiser som varer mer enn ett døgn, regnes 6 timer eller mer inn i det nye døgnet som et helt nytt døgn.

Måltidstrekk i godtgjørelsen: Frokost: kr 69 (10 %), lunsj kr 276 (40 %), middag kr 345 (50 %).

Administrative forpleining (bruspenger) kr 100

Nattilegg

Ulegitimert nattilegg ved overnatting: kr 420

Utland

I utlandet gjelder det egne satser for hvert land, www.regjeringen.no/kmd

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse

For arbeidstaker som bor på pensjonat eller hybel/brakke uten mulighet for å koke mat: kr 300

For arbeidstaker som bor på hybel/brakke der det er mulighet for å koke mat eller har overnattet privat: kr 195

Matpenger (fravær fra hjemmet minst 12 timer) kr 84

Bilgodtgjørelse

10 000 km kr 4,05 pr. km

Over 10 000 km kr 3,45 pr. km

Arbeidstakere i Tromsø gis et tillegg på kr 0,10 pr. km til satsene ovenfor.

Bruk av El-bil kr 4,20 pr. km

Tillegg pr. passasjer pr. km kr 1,00

Tillegg for tilhenger pr. km kr 1,00

Satsene gjelder også utenlands, men for kjøring i utlandet er satsen kr 4,05 uansett kjørelengde.

NATURALYTELSER

Bilbeskatning 2013 og 2014

Fordelen ved privat bruk av firmabil skal med i grunnlaget for beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Fordelen fastsettes til 30 % av bilens listepris inntil kr 280 100

(kr 275 700 i 2013) og 20 % av overskytende listepris.

Ved følgende forhold reduseres listepriisen til:

	Ordinær bil	El-bil
El-bil	–	50,00 %
Eldre bil enn tre år pr. 1. jan.	75,00 %	37,50 %
Yrkeskjøring over 40 000 km	75,00 %	50,00 %
Eldre bil og yrkeskjøring over 40 000 km	56,25 %	37,50 %

Ved firmabilordning i deler av inntektsåret fastsettes fordelene forholds-
messig for antall hele og påbegynte måneder bilen har stått til disposisjon.

For biler der fordelene ikke står i forhold til listeprisen, fastsettes
fordelene på forskuddsstatistikk til kr 50 000 for 2014 (kr 49 000 for 2013).

Biler som faller utenfor standardreglene (i liten grad egnet for
privat bruk).

	2013	2014
Arbeidsreise t.o.m. 4000 km, pr. km	3,30	3,35
Over 4000 km, pr. km.	1,50	1,50

Rentefordel ved rimelig lån hos arbeidsgiver

Rentefordelen settes til differansen mellom normrentesatsen og
den faktisk betalte renten. Normrentesatsen offentliggjøres på
Skattedirektoratets hjemmeside, www.skatteetaten.no. Mindre,
kortsiktige lån beskattes ikke (lånebeløp på inntil 3/5 G = kr 51 147
pr. 01.05.2013 med tilbakebetalingsfrist høyst ett år).

Normrentesatser i	2013	2014
Januar og februar	2,25 %	2,25 %
Mars og april	2,25 %	2,75 %
Mai og juni	2,25 %	2,75 %
Juli og august	2,25 %	2,75 %
September og oktober	2,25 %	2,75 %
November og desember	2,25 %	2,50 %

SKJERMINGSRENTE

Skjermingsrente på lån til selskaper

	2013	2014	Optimal rente
Januar–februar	1,1 %	1,1 %	1,5 %
Mars–april	1,1 %	1,1 %	1,5 %
Mai–juni	1,1 %	1,1 %	1,5 %
Juli–august	1,1 %	0,8 %	1,1 %
September–oktober	1,1 %	0,8 %	1,1 %
November–desember	1,1 %	0,8 %	1,1 %

Renter på lån fra personer til selskaper er skattepliktig som alminnelig
inntekt. Renter som overstiger skjermingsrenten, skattlegges én gang
til som alminnelig inntekt. Skjermingsrenten fastsettes på forskudd
for to og to måneder av gangen og offentliggjøres på Skatteetatens
hjemmeside www.skatteetaten.no

Elektronisk kommunikasjon

Skattepliktig fordel ved arbeidsgivers dekning av utgifter til telefon og
internett mv. settes til kr 4392 pr. år (366 pr. mnd.) uavhengig av antall
kommunikasjonstjenester som dekkes. I tillegg kan det dekkes inntil
kr 1000 pr. år skattefritt for fellesfakturerte varer og tilleggstjenester.
Fordelen reduseres ikke selv om arbeidstakerne selv dekker kostnader
til telefon mv.

FERIEPENGER

Etter ferieloven:	(4 uker og én dag)	Med 5 uker ferie
Personer under 60 år	10,2 %	12,0 %
Personer over 60 år m/inntekt inntil 6 G	12,5 %	14,3 %
For inntekt utover 6 G	10,2 %	12,0 %

GRUNNBELØP I FOLKETRYGDEN

Grunnbeløpet (1 G) pr. 01.05.2014 = kr 88 370
Gjennomsnittlig grunnbeløp for 2014 = kr 87 328

GAVER I OG UTENFOR ANSETTELSESFORHOLD

Skattefrihet for mottaker	Verdi	Frdrag for giver
• Ansettelsestid 25, 40, 50 og 60 år	kr 8000	ja
• Gullklokke m/innskrif.	kr 12 000	ja
• Bedriften har bestått i 25 år eller antall år delelig med 25	kr 3000	ja
• Bedriften har bestått i 50 år eller antall år delelig med 50	kr 4500	ja
• Arb.taker gifter seg, går av med pensjon, slutter etter min. 10 år, eller fyller 50, 60, 70, 75 eller 80 år	kr 3000	ja
• Premie for forbedringsforslag	kr 2500	ja
• Andre gaver i arbeidsforhold	kr 1000	nei
• Erkjentlighetsgave utenfor arbeidsforhold	kr 500	ja

Ovennevnte gjelder kun for gaver i form av naturalia.

SKATTESATSER 2013 OG 2014

	2013	2014
Aksjeselskaper		
Inntektsskatt	28,0 %	27,0 %
Personer		
Alminnelig inntekt (Nord-Troms og Finnmark 23,5 %)	28,0 %	27,0 %
Trygdeavgift lønnstakere	7,8 %	8,2 %
Trygdeavgift næringsinntekt innen fiske, fangst og barnepass i eget hjem	7,8 %	8,2 %
Trygdeavgift annen næringsinntekt	11,0 %	11,4 %
Trygdeavgift pensjonsinntekt samt, lønns- og næringsinntekt for personer under 17 eller over 69 år	4,7 %	5,1 %
Toppskatt		
Innslagspunkt trinn 1, sats 9 % ¹⁾	509 600	527 400
Innslagspunkt trinn 2, sats 12 %	828 300	857 300

¹⁾ I Nord-Troms og Finnmark er satsen 7 %

Personfradrag	2013	2014
Klasse 1	47 150	48 800
Klasse 2	94 300	72 000

Formuesskatt	2013	2014
Innslagspunkt, sats 1 % (1,1 % i 2013)	870 000	1 000 000

Maksimalt skattefradrag for pensjonister	kr 30 300	kr 30 000
Nedtrapping 15,3 % fra	kr 170 750	kr 175 900
Nedtrapping 6,0 % fra	kr 259 800	kr 266 900
Særfradrag for uføret	kr 32 000	kr 32 000
Særfradrag for enslige forsørgere pr. mnd.	kr 3 930	kr 4 067

MINSTEFRADRAG

Minstefradrag i lønn	2013	2014
Sats	40 %	43 %
Minimum	kr 31 800	kr 31 800
Maksimum	kr 81 300	kr 84 150

Minstefradrag i pensjonsinntekt	2013	2014
Sats	26 %	27 %
Minimum	kr 4 000	kr 4 000
Maksimum	kr 68 050	kr 70 400

AVSKRIVNINGER – DRIFTSMIDLER

Grp.	Gjenstand	2013	2014
A:	Kontormaskiner	30 %	30 %
B:	Ervvert goodwill	20 %	20 %
C:	Vogntog, varebiler, lastebiler, busser, drosjebiler og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	20 %	20 %
D:	Personbiler, traktorer, annet rullende maskineri og materiell, andre maskiner, redskap, instrumenter, inventar m.m.	20 %	20 % (30 %) ²⁾
E:	Skip, fartøyer, rigger m.m.	14 %	14 %
F:	Fly og helikopter	12 %	12 %
G:	Anlegg for overføring og distribusjon av elkraft og elektroteknisk utrustning	5 %	5 %
H:	Bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertingssteder m.m.	4 % ³⁾	4 % ³⁾
I:	Forretningsbygg	2 %	2 %
J:	Fast teknisk installasjon i bygninger, herunder varmeanlegg, kjøle- og fryseanlegg, elektrisk anlegg, sanitæranlegg, heisanlegg o.l.	10 %	10 %

²⁾ 10 % startavskrivning for driftsmidler i saldogruppe d fra 2014.

³⁾ Bygg og anlegg med brukstid under 20 år kan avskrives med inntil 10 %.
Husdyrbygg i landbruket kan avskrives med inntil 6 %.

De viktigste forslagene i statsbudsjettet 2015

I DENNE ARTIKKELEN GIR VI EN KORT OVERSIKT over de viktigste forslagene i Statsbudsjettet 2015 og hvilken betydning disse har for den enkelte skattyter dersom de vedtas.

Rådgiver Børge Busvold,
Revisorforeningen

Regjeringen foreslår en rekke skatte- og avgiftslettelser. Etter at det ble inngått avtale mellom Regjeringen og støttepartiene KrF og Venstre den 21. november, er hovedtrekkene i statsbudsjettet for 2015 klare.

Formuesskatten

Det står i Regjeringens politiske plattform at de vil trappe ned formuesskatten ved å heve bunnfradraget og senke skattesatsen. I statsbudsjettet foreslår Regjeringen å redusere formuesskattesatsen fra 1 prosent til 0,75 prosent. Etter budsjettforliket ble satsen justert opp til 0,85 prosent. Bunnfradraget

skal økes fra 1 til 1,2 millioner kroner (kr 2,4 millioner for ektepar).

For en skattyter med en netto formue på 10 millioner kroner vil dette i utgangspunktet innebære at formuesskatten reduseres fra kr 90 000 til kr 74 800.

En annen side ved formuesskatten er at en rekke formuesposter verdsettes lavere enn markedsverdi. Dette gjelder bl.a. fast eiendom. Primærbolig og fritidseiendom (egen fast bolig eller fritidsbolig) verdsettes til maksimalt 30 % av markedsverdi. Også utleieboliger (sekundærbolig) og forret-

ningseiendommer verdsettes lavt. I dag verdsettes slike eiendommer normalt til 60 prosent av markedsverdi. Fra 2015 reduseres verdsettelsesrabatten på alle sekundærboliger slik at eiendommen i utgangspunktet skal verdsettes til 70 prosent av markedsverdi.

Hvis skattyterens formue i eksempelet ovenfor består av en utleiebolig verdt kr 20 millioner, ble denne i 2014 verdsatt til 12 millioner ved formuesskattningen slik at formuesskatten blir kr 110 000 i 2014. Etter forslaget i statsbudsjettet verdsettes eiendommen skattemessig til kr 14 millioner i 2015

REGJERINGSPLATTFORMEN: I regjeringsplattformen står det at de vil trappe ned formuesskatten ved å heve bunnfradraget og senke skattesatsen.

STICOS
PROGNOSE

FREMTIDSSKAPER

DET BLIR ENKLERE MED STICOS PROGNOSE

God likviditetsstyring er en nødvendighet – det vet alle som jobber med økonomi. Det er avgjørende å ha et godt verktøy som gir prognoser av høy kvalitet, slik at man kan utnytte bedriftens kapital bedre. Sticos Prognose tar tak i de virkelige regnskapstallene og lar de historiske regnskapsdataene danne grunnlaget for en likviditetsprognose. Du får god oversikt over fremtidig pengestrøm, slik at du kan ta riktige beslutninger.

Alltid oppdatert

Se sticos.no eller ring 07356 for mer informasjon.

og formuesskatten blir kr 108 800, altså en liten reduksjon i forhold til 2014.

I praksis finansieres kjøp av fast eiendom som regel ved at man tar opp lån. I og med at gjelden verdsettes til 100 prosent av pålydende, vil det i de aller fleste tilfellene likevel bli en skjerpelse av formuesskatten for de som investerer i fast eiendom. Dette skyldes at gjeldsfinansieringen tidligere ofte medførte at det samlede formuesskattegrunnlaget for skattyteren ble negativt fordi den faste eiendommen ble verdsatt med en stor verdsettelsesrabatt.

Frikortet

Den nedre grensen for å betale trygdeavgift økes til kr 49 650. Den praktiske betydningen av dette er at den såkalte «frikortgrensen» øker fra kr 39 950 til kr 50 000. Dette kommer studenter og deltidsansatte med en lav lønnsinntekt til gode.

Lavere skatt på inntekt

Det høyeste nivået på minstefradraget for lønn økes fra kr 84 150 til kr 89 050, dvs. med om lag kr 2000 utover lønnsjustering. Satsen i minstefradraget for pensjon økes fra 27 til 29 prosent, men høyeste nivå øker bare med kr 1800, dvs. med 2,6 prosent fra kr 70 400 til kr 72 200. Regjeringen foreslo å redusere trygdeavgiften for lønn, trygd og næringsinntekt med 0,1 prosentenhet.

Det fremgår av budsjettforliket at letelsen skal omdisponeres, men det er i skrivende stund ikke klart hva dette innebærer. Innslagspunktet i toppskatten økes med kr 5700 utover lønnsjustering, dvs. fra kr 527 400 til kr 550 500. Trygdeavgiften for pensjon blir uendret.

Enkelte beløpsgrenser mv. holdes nominelt uendret fra 2014 til 2015. Det gjelder blant annet det særskilte fradraget i arbeidsinntekt, foreldre- fradraget for legitimerede utgifter til pass og stell av barn, særfradraget for enslige forsørgere, sjømannsfradraget, jordbruksfradraget, nedre grense og kilometersatsene i fradraget for reiser mellom hjem og arbeid og maksimal sparing i BSU.

Personfradraget og det særskilte fradraget for Finnmark og Nord-Troms økes med forventet lønnsjustering.

Bunnfradraget i reisefradraget økes fra kr 15 000 til kr 16 000.

I sum skal disse forslagene gi noe lavere inntektsskatt for de aller fleste.

Klasse 2 for ektepar beholdes. Dette er klart etter budsjettforliket.

Skattefunn utvides

Det foreslås å heve beløpsgrensen for fradraget til egenutført FoU fra åtte til 15 millioner kroner og beløpsgrensen for innkjøpt FoU fra 22 til 33 millio-

ner kroner. Summen av egenutført og innkjøpt FoU kan etter forslaget ikke overstige 33 millioner kroner.

Deltakerlignede selskaper

Regjeringen foreslår en rekke forenklinger i skattereglene for deltakerlignede selskaper. Bl.a. foreslås det at kommandittister og stille deltakere ikke lenger skal kunne trekke fra underskudd fra selskapet i alminnelig inntekt fra andre kilder. Dermed slipper man kompliserte regler om beregning av fradragssammenheng. I stedet skal underskuddet fremføres til fradrag i fremtidig inntekt fra selskapet eller gevinst ved realisasjon av andel i selskapet.

Et deltakerlignet selskap som kun har to ektefeller som deltakere, blir i dag skattemessig behandlet som et enkeltpersonforetak. Regjeringen foreslår at reglene for deltakerligning også skal gjelde for dem.

Arbeidsgiveravgift

For arbeidsgivere i soner med differensiert arbeidsgiveravgift med virksomhet innenfor såkalt «sektorunntatt aktivitet» vil det bli en liten lettelse ved at den øvre grensen i fribeløpsordningen i arbeidsgiveravgiften økes fra kr 450 000 til kr 500 000. For gods-transport på vei økes grensen fra kr 225 000 til kr 250 000. Økningen skyldes at euroen de senere årene har styrket seg mot den norske kronen.

Merverdiavgift

Det blir ikke noe av forslaget om å heve den alminnelige grensen for registrering i Merverdiavgiftsregisteret fra kr 50 000 til kr 150 000 i avgiftspliktig omsetning.

Personbiler som benyttes i leasing- og utleievirksomhet, får fradragført hele merverdiavgiften på kjøretøyet dersom de leies ut i minst tre år. Regjeringen foreslår at avskrivningsperioden for

LAVERE BILAVGIFTER: Det foreslås blant annet å reduseres omregistreringsavgiften med 35 prosent i gjennomsnitt.

merverdiavgiften blir økt fra tre til fire år. Samtidig foreslås det en vesentlig høyere tilbakeføring av fradragført mva. det første året enn i de tre påfølgende årene.

Grensen for avgiftsfrie vareforsendelser fra utlandet økes fra kr 200 til kr 350 inkludert frakt- og forsikringskostnader. Grensen for forenklet fortolling ved privat innførsel av varer øker fra kr 1000 til kr 3000.

Bilavgiftene

Regjeringen foreslår lettelse i bilavgiftene, blant annet reduseres omregistreringsavgiften med 35 pst. i gjennomsnitt. Engangsavgiften for motorsykler og snøscootere reduseres med 30 pst.

Ny klagenemndsordning på skatteområdet

Regjeringen foreslår at det opprettes én samlet klagenemnd for skatt og

merverdiavgift – Skatteklagenemnda. Den skal erstatte dagens fem regionale skatteklagenemnder, nemndene ved Sentralskattekontoret for storbedrifter og Sentralskattekontoret for utenlandssaker og Klagenemnda for merverdiavgift.

Det foreslås å lovfeste at Skatteklagenemnda skal være uavhengig og ikke kunne instrueres, og at også Skatteklagenemndas sekretariat skal være faglig uavhengig. Det stilles strengere krav til nemndsmedlemmenes kompetanse.

Den nye nemndsordningen vil tre i kraft på et senere tidspunkt, tidligst fra 1. januar 2016.

Andre skatte- og avgiftsforslag

Det innføres en egen miljøavgift på plast- og papirposer på kr 1,50 pr. pose i varehandelen.

El-avgiften øker med 1 øre. Påslaget i normrenten ved beregning av skattlegging av fordel ved lån i arbeidsforhold økes med 0,4 prosentenheter. Normrenten er i skrivende stund (november 2014) 2,50 prosent og vil altså sannsynligvis øke til 2,9 prosent fra mars 2015.

Satsene for skattefrie kilometergodtgjørelse ved bruk av egen bil på arbeidsreiser økes fra kr 4,00 til kr 4,10 pr. km for reiser inntil 10 000 km og holdes nominelt uendret på kr 3,45 pr. km for reiser utover 10 000 km.

Øvre grense i fradraget for gaver til frivillige organisasjoner øker fra kr 16 800 til kr 20 000.

Avskrivningssatsen for lastebiler, vogntog og busser økes fra 20 til 22 prosent.

SISTE NYTT

Est. 2002

• 2014

Er dine klienter klar for A-ordningen?

Nye regler og rutiner innføres fra nyttår. Har dine klienter et lønnsystem som er tilpasset dette? Det er lurt å velge et smart lønnsystem som er tilpasset arbeidsflyten mellom regnskapsbyrå og klient.

Prøv gratis
på
tripletext.no

Tripletext er et komplett økonomisystem med automatiserte og tidsbesparende løsninger, 100 % webbasert, så du kan jobbe hvor du vil og på alle enheter.

tripletext

Gjennomføring av årsoppgjøret for 2014

VED UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET og næringsoppgaven er det et krav at alle balanseposter skal dokumenteres. Bokføringsloven regulerer kravet for å ivareta eksterne kontrollørs interesse.

Statsautorisert revisor
Elin Petersen, Sticos

Sett fra selskapets ståsted er det også viktig at man har gode rutiner med å avstemme og dokumentere regnskapets poster, både for å forstå postenes innhold og påse at regnskapet er fullstendig, nøyaktig og gyldig.

Nedenfor følger en gjennomgang av dokumentasjonskrav og vurderingsregler for noen av de viktigste balansepostene. Dette vil være informasjon hvor det er nyttig med felles forståelse blant de som skal lese/godkjenne et årsregnskap og de som bidrar aktivt i gjennomføring av årsoppgjøret. Videre

AVSTEMME OG DOKUMENTERE: Det er viktig å ha gode rutiner med å avstemme og dokumentere regnskapets poster.

opsummeres endringene og status på forslag til endringer i 2014 i regelverket knyttet til aksje- og regnskapsloven.

Dokumentasjonskrav og vurderingsregler for balanseposter

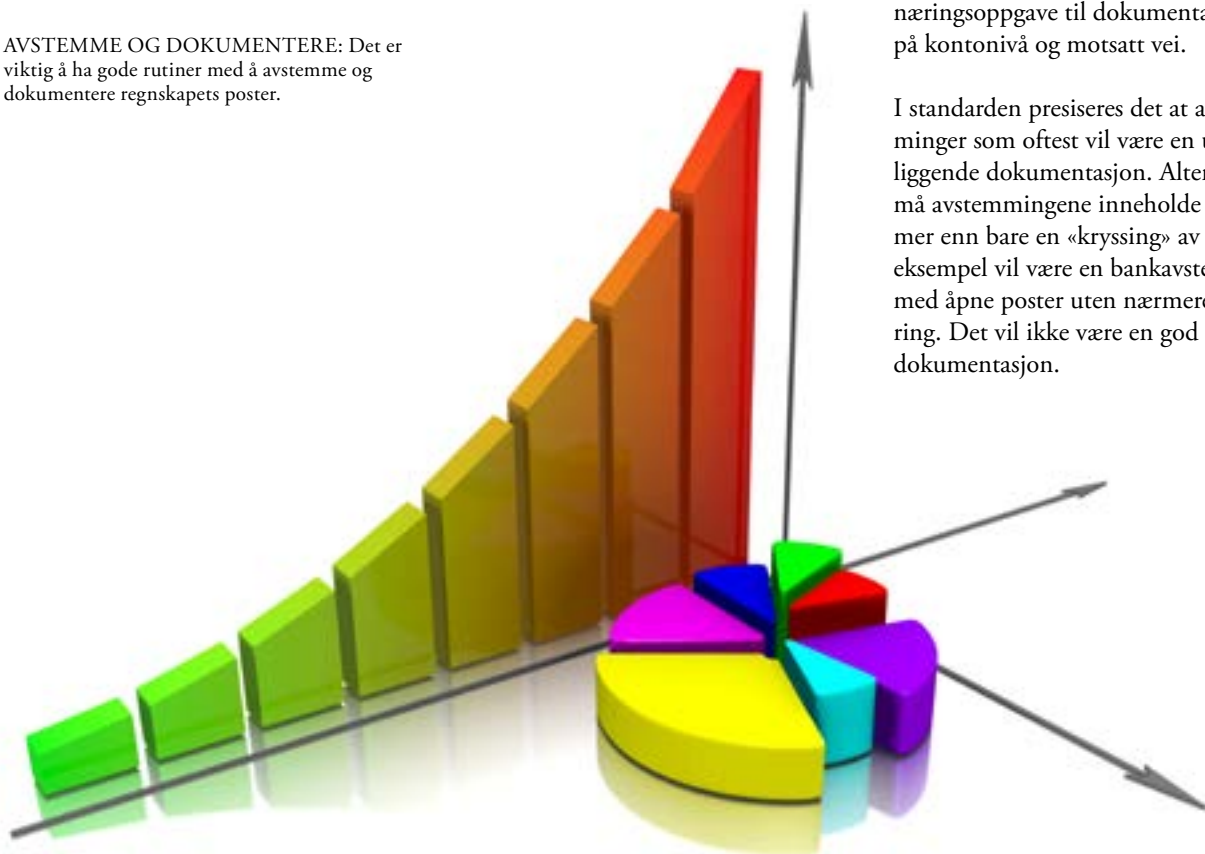
NBS 5 Dokumentasjon av balansen

Norsk bokføringsstandard NBS 5 er gjeldende fra 1.1.2015, men anbefalt tatt i bruk tidligere. Standarden gir veiledning til typer dokumentasjon og gir konkrete eksempler som

eksterne bekreftelser, opptelling av beholdning og annen dokumentasjon. Formålet med dokumentasjon av balansen er å sikre at den er fullstendig, reell og nøyaktig. Bokføringsloven krever at alle balanseposter skal dokumenteres med mindre de er ubetydelige. Kravet til dokumentasjon gjelder både regnskapsmessige og skattemessige verdier, bortsett fra skattemessige verdier som er dokumentert i ligningsoppgaver.

Standarden setter også krav til kontrollspor. Det skal være et toveis kontrollspor fra offisielt regnskap og næringsoppgave til dokumentasjonen på kontonivå og motsatt vei.

I standarden presiseres det at avstemminger som oftest vil være en underliggende dokumentasjon. Alternativt må avstemmingene inneholde noe mer enn bare en «kryssing» av tall. Et eksempel vil være en bankavstemming med åpne poster uten nærmere forklaring. Det vil ikke være en god nok dokumentasjon.

Dokumentasjon av avsetninger, nedskrivninger mv. er omtalt i standarden. Denne dokumentasjonen skal underbygge balansepostens verdsettelse (nøyaktighet). Dokumentasjonen må inneholde opplysninger om beregningsmetode og hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for beregningen. Verdsettelsesmodellen må altså beskrives. Det er ikke noe krav om å dokumentere en beregning hvis det ikke er noen endring i balansepostens verdi. Vi mener likevel at det er viktig å ta stilling til det i mange tilfeller, og at det bør fremgå av dokumentasjonen at det er gjort en vurdering. Dette gjelder spesielt vurdering av nedskrivningsbehov.

Vi vil se nærmere på vurderingsregler og krav til dokumentasjon for utvalgte balanseposter.

Immaterielle eiendeler

I balansen presenteres immaterielle eiendeler i fire grupper: «Forskning og utvikling», «Konsesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende», «Utsatt skattefordel» og «Goodwill».

Immaterielle eiendeler defineres som ikke-pengeposter uten fysisk substans som er identifiserbare og som kontrolleres av foretaket. Immaterielle eiendeler balanseføres når det er sannsynlig at de tilfører selskapet en fremtidig økonomisk fordel og anskaffelseskost kan måles pålitelig. Anskaffelseskost ved kjøp av immaterielle eiendeler, er kjøpspris med tillegg av eventuelle kjøpsutgifter. Ved kjøp av programvare vil for eksempel utgifter til installering og ev. tilpasning av programvare inngå som kjøpsutgifter. Opplæring av ansatte i bruk av programvaren vil ikke anses som en del av kjøpet, og skal kostnadsføres.

Ved egen utvikling av immaterielle eiendeler gjelder egne regler. Her er skillet mellom forskning og utvikling viktig. Dersom dette er aktuelt, vises til «NRS (F) – Immaterielle eiendeler» for nærmere detaljer. Dokumentasjon av egen tilvirkning vil sette større krav til interne rutiner enn eksternt kjøp av f.eks. konsulent tjenester, som er lettere

å identifisere. Timelister vil ofte være en sentral del av dokumentasjonen ved egen tilvirkning.

Dersom et selskap har en netto utsatt skattefordel med grunnlag i fremførbare underskudd, må det foretas en vurdering av om det er realistisk å kunne utnytte denne fordelene. Dersom det ikke anses realistisk, kan man ikke balanseføre denne utsatte skattefordelen. Eventuelt kan deler av utsatt skattefordel balanseføres. NRS (F) Resultatskatt inneholder eksempler som kan indikere at tilstrekkelig fremtidig skattepliktig inntekt ikke kan oppnås. Det er viktig at disse vurderingene dokumenteres. Små foretak kan velge ikke å balanseføre utsatt skattefordel.

Goodwill omtales ikke nærmere i denne artikkelen.

Verdsettelse

Det bør dokumenteres at det er gjort en vurdering rundt verdsettelse av denne typen poster pr. 31.12. Det vil som oftest ikke være nødvendig med noen omfattende beregninger i denne

sammenheng, men både aksjonærer og revisor vil kunne etterspørre denne typen vurderinger.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er fysiske eiendeler bestemt til varig eie eller bruk. Disse skal som hovedregel balanseføres i sin helhet på anskaffelsestidspunkt til anskaffelseskost.

Anskaffelseskost

Ved kjøp er anskaffelseskost lik kjøpspris tillagt kjøpskostnader. Kjøpskostnader vil typisk være frakt, montering, offentlige avgifter og eventuelt inngående merverdiavgift som ikke er fradragsberettiget. Anskaffelseskost ved egen tilvirkning omfatter både variable og faste tilvirkningskostnader.

Anskaffelseskost omfatter utgifter som er direkte henførbare og nødvendige for å gjøre driftsmidlet klart til bruk. Dette vil for eksempel være transport, tilpasninger og montering. Det må imidlertid trekkes en grense mot utgifter som generelle administrasjonsutgifter og ev. utgifter til opp-

VARIGE DRIFTSMIDLER er fysiske eiendeler bestemt til varig eie eller bruk.

læring av ansatte i bruken av driftsmidlet, som ikke skal balanseføres.

Normalt vil skattemessig anskaffelseskost tilsvare regnskapsmessig anskaffelseskost, da de skattemessige og regnskapsmessige hovedreglene er like.

Ved egentilvirkning av anleggsmidler blir motposten til balanseføringen «Endring i beholdning av egentilvirkede anleggsmidler», som presenteres på egen linje i resultatregnskapet.

Avskrivninger

Balanseførte anleggsmidler med en begrenset levetid skal avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan over eiendelens økonomiske levetid. Økonomisk levetid er den perioden det er bedriftsøkonomisk lønnsomt å beholde eiendelen. Lineære avskrivninger er mest brukt i praksis og innebærer at kostprisen fordeles med like beløp over levetiden. En eiendel med anskaffelseskost på 100 og levetid på fem år vil dermed avskrives med 20 pr. år.

Ved utarbeidelse av avskrivningsplan er det viktig å ta høyde for utranjeringsverdi av driftsmidlet. I eksemplet i avsnittet over vil det kun være fornuftig med avskrivninger på 20 pr. år hvis driftsmidlet har 0 i verdi etter fem år. Hvis en for eksempel kjøper en bil, og planlegger å bruke denne i virksomheten i fem år, bør den etter avskrivningsplanen avskrives over fem år, men slik at gjenværende balanseført verdi etter fem år er estimert verdi på bilen. Denne verdien vil sjelden være 0 etter fem år.

Avskrivningsperioden starter når driftsmidlet tas i bruk, dette basert på en antakelse om at det er bruken av eiendelen som medfører verditap. I anskaffelsesåret er vanlig praksis å avskrive i det antall måneder man har eid eiendelen. Tilsvarende vil gjelde for avhendelsesåret, hvor en avskriver frem til realisasjonstidspunktet. Skattemessig vil det foretas avskrivning for hele anskaffelsesåret.

Dekomponering

Dekomponering innebærer kort sagt at en eiendel deles opp i sine enkelte

bestanddeler, slik at hver del balanseføres og avskrives for seg over bestanddelens økonomiske levetid. Dette er først og fremst aktuelt for større eiendeler, som bygg, fly og skip.

Skattemessig skal faste tekniske installasjoner skilles ut på egen saldogruppe (saldogruppe j), som har en høyere avskrivningssats enn saldogruppene for bygg. Regnskapsmessig anbefales det at man som et minimum følger samme inndeling som den skattemessige. Regnskapslovens bestemmelser om en «fornuftig avskrivningsplan» tilsier også at ytterligere dekomponering kan være påkrevd dersom et anleggsmiddel er sammensatt av større komponenter med betydelig forskjell i økonomisk levetid. En kan se for seg at en ren regnskapsmessig vurdering vil gi et annet resultat enn de skattemessige bestemmelsene for utskilling i saldogruppe j. Beløpet som aktiveres på saldogruppe j, vil imidlertid som oftest være et godt utgangspunkt også regnskapsmessig, og er en vurdering som uansett må gjøres av skattemessige hensyn.

Dekomponering har vært lite brukt i norsk regnskapspraksis, men i høringsutkast til ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak er det enda tydeligere presisert at det skal gjøres en dekomponering for å få riktig avskrivning i regnskapet.

Vedlikehold eller påkostning

Når det oppstår utgifter i tilknytning til et driftsmiddel etter at det er aktivert, blir det spørsmål om dette skal balanseføres sammen med driftsmidlet eller kostnadsføres direkte. Regnskapsmessig skal balanseføring gjennomføres når anskaffelsen øker driftsmidlets fremtidige kontantstrøm i forhold til tidligere forventninger, i form av økte inntekter eller reduserte kostnader. Dette kan ofte være vanskelige vurderinger (alle investeringer gjøres jo for å øke inntjeningen), og i praksis har en ofte latt skillet gå ved hvorvidt anskaffelsen setter driftsmidlet i bedre stand enn da det var nytt for

ANLEGSREGISTER: Alle driftsmidler bør være registrert i et anleggsregister.

nåværende eier. Andre utgifter vil kostnadsføres.

Ved bruk av dekomponering vil skillet mellom vedlikehold og påkostning være mindre viktig. Ved bruk av dekomponering vil en ved utskiftning av en komponent, fjerne den utskiftede komponenten fra anleggsregisteret og balanseføre den nye. Eventuell resterende balanseført verdi på den gamle komponenten vil da kostnadsføres gjennom en gevinst- og tapsberegning. Hvis en ikke har kostpris på den komponenten som skal skiftes ut, kan en benytte kostpris på den nye komponenten for å beregne beløpet som skal fjernes fra anleggsregisteret. En vil i så fall beregne avskrivninger for perioden komponenten har vært i regnskapet.

Verdsettelse – nedskrivning

Ved regnskapsavleggelse må foretaket ta stilling til om det finnes indikatorer på verdifall. Dette bør dokumenteres. Indikatorer kan være både eksterne (ny teknologi, svikt i markedet for sluttprodukt, etc.) og interne (fysisk skade, omorganiseringer, etc.). Ved indikatorer på verdifall må man beregne/innhente virkelig verdi på driftsmidlet og nedskrive verdien til virkelig verdi.

Dokumentasjon – viktige momenter

Alle driftsmidler bør være registrert i et anleggsregister. Oppdatert anleggsregister som er avstemt mot regnskapstall, vil i mange tilfeller være tilstrekkelig dokumentasjon av regnskapsmessig

Vi finner spesialisten du trenger . . .

. . . innen økonomi, regnskap, lønn, kontor og administrative stillinger.

**MIDLERTIDIGE STILLINGER
FASTE STILLINGER**

*Gjennom snart 30 år har vi bemannet både offentlige og private virksomheter
Vår kompetanse bygger på grundighet og ærlighet i dialogen med våre kunder
Vi vektlegger kvalifikasjoner, miljø, kultur og personlige egenskaper.*

BJØRGFJELL
Bemannings

Løsninger som passer for deg

Ring oss på 23 23 91 91 eller gå inn på www.bjorgfjell.no

BF OSLO | DRAMMEN | TRONDHEIM

verdi. Noteopplysninger vil også dokumentere balanseført verdi, men her er det viktig at opplysninger som er nødvendige for å utarbeide noteopplysningene, er dokumentert (herunder levetid). Beregningsmetode og forutsetninger for beregning av verdi bør også dokumenteres.

De skattemessige verdiene må også dokumenteres. Ofte vil en her kunne basere seg på dokumentasjon av regnskapsmessige verdier, men der det er forskjell på regnskapsmessige og skattemessige verdier, må dette dokumenteres. Hvis det ikke er samsvar mellom det beløpet som aktiveres skattemessig og det beløpet som balanseføres i regnskapet, for eksempel vurdering av påkostning/vedlikehold, må dette dokumenteres.

Finansielle anleggsmidler

Aksjer som er definert som anleggsmiddel, skal vurderes til anskaffelseskost. Det må pr. 31.12. vurderes om det er et nedskrivningsbehov som følge av et verdifall som ikke forventes å være forbigående. Det er viktig at det utarbeides en dokumentasjon som tar stilling til verdi pr. 31.12. Som underlag for aksjeværdien anbefales det å innhente årsregnskap for de selskapene hvor man har eierandeler. Basert på disse regnskapene vil man kunne foreta en vurdering av bokført verdi. Eventuelle tidligere nedskrivninger kan reverseres til anskaffelseskost. Aksjer som er registrert i verdipapirregisteret, skal dokumenteres med VPS-oppgave.

Ved utbytte fra en investering må det tas stilling til hvorvidt dette skal inntektsføres eller føres som en reduksjon av balanseført verdi på investeringen. Videre må det tas stilling til når utbytte skal få virkning i regnskapet. Utbytte fra datterselskap vil for eksempel normalt inntektsføres samme regnskapsår som utbytte avsettes på grunnlag av, selv om utbyttet ikke besluttes før behandling i generalforsamling påfølgende år.

Vedrørende spørsmålet om inntektsføring kontra reduksjon av balanseført verdi, vil det være snakk om inntekts-

føring når resultatene i det underliggende selskapet er opptjent etter at aksjene ble anskaffet. I motsatt tilfelle må balanseført verdi på investeringen reduseres. Sistnevnte kan ofte være tilfelle når en mottar utbytte eller annen utdeling kort tid etter at aksjene er ervervet.

Varelager

Varelager vil være en vesentlig balansepost for mange virksomheter, og rutiner rundt varetellinger vil være viktige for å få et riktig resultat. Det vil som oftest være mange personer involverte i en varetelling og det er derfor viktig å utarbeide en varetellingsinstruks for å sikre at telling blir gjennomført på en tilfredsstillende måte. Utgangspunktet bør være et ryddig lager og en systematisk telling.

Telleinstruksjonen bør være klar og tydelig og omfatte følgende:

Tidspunkt og varighet for tellingen, hva som skal telles, ansvarsfordeling, krav til merking av telte områder, krav til kontrolltellinger, behandling av ukurante varer, kontroll av inn/ut av lager under telling.

Vedrørende bevegelse inn og ut av lager mens varetellingen pågår, er det enkleste å holde lageret stengt mens en teller og gjennomføre telling så nær 31.12. som mulig. Men det er ikke alltid mulig eller ønskelig.

Varetellinger

Varelager skal telles ved årets slutt. Selskap som fører et betryggende lagerregnskap, kan imidlertid foreta opptelling i løpet av året, forutsatt at tilgang og avgang fra opptellingstidspunktet til regnskapsårets slutt kan dokumenteres på en tilfredsstillende måte. Det må også dokumenteres at hele lageret er telt gjennom året.

Tellelister skal inneholde følgende informasjon:

Varens art	Kvantum (inkl. måleenhet)	Verdi for hver enkelt vare	Summeringskolonne
------------	---------------------------	----------------------------	-------------------

Krav til dokumentasjon av varelager er regulert i bokføringsforskriften. Tellelistene kan være på papir eller elektronisk. Tellelister på papir skal nummereres før tellingen begynner så man sikrer at alle lister kommer i retur etter gjennomført telling.

Alle varer skal telles, også ukurante. Ukurante varer som må verdsettes til virkelig verdi (dvs. må selges til lavere pris enn anskaffelseskost), skal vises som egen gruppe i tellelistene. Beregningsmåten for verdien av varene skal fremgå av dokumentasjonen.

Produksjonsbedrifter må dokumentere sine kalkyler ved verdsettelse av varer i arbeid og ferdigvarer. Her vil etterkalkyler være en viktig del av kontrollen som må gjøres for å dokumentere at kalkylene er riktige.

Tellelister skal være daterte og det skal fremgå hvem som har foretatt opptellingen.

Anleggskontrakter

Små foretak kan velge å benytte fullført kontrakts-metode ved vurdering av anleggskontrakter. Dette vil i praksis si at anleggskontrakter behandles som varelager, og at inntektsføring og kostnadsføring avvendes til prosjektet er ferdigstilt.

Øvrige foretak skal benytte løpende avregnings-metode ved anleggskontrakter når det er inngått kontrakt om salg. Det er et krav at vederlag er avtalt i kontrakten. I så fall gjøres inntektsføring løpende ut fra ferdigstillingsgrad på prosjektet. Rutiner for å kartlegge og kvalitetssikre ferdigstillingsgrad blir her viktig. Dersom det avdekkes at kontrakten vil gi tap, skal det gjøres avsetning for nettokostnaden ved gjenværende produksjon. Avstemming av prosjektregnskap mot regnskap vil være avgjørende for å sikre at man gjør beregninger og vurderinger med riktig grunnlag.

Norges mest spennende og nytenkende regnskapskonsern.

Vi gjør regnskapsbransjens kunder selvbetjente på lik linje med hva bankene har gjort for sine kunder

- Minst mulig tid på administrasjon og regnskap
- Kunden slipper å forholde seg til komplekse regnskapsrutiner
- Alt i en og samme pålogging

Ha regnskapet med deg i lommen

- Tilgang overalt; på toget, taxi, trikken, flyet, eller hjemme i sofaen
- Rapporter som til og med «mannen i gata» forstår
- Holder deg oppdatert på fordringer og manglende innbetalinger
- Du kan fikse tingene når som helst; 24/7

I dag er vi nesten 130 medarbeidere fordelt på Bergen, Os, Førde, Florø, Nordfjord, Arendal, Oslo, Lillestrøm, Kongsberg, Arendal og Fredrikstad.

Vi utvider stadig til nye steder.
Ta kontakt med Administrerende
Direktør, Eivind Norebø for
mer informasjon.
Tlf: 47 91 40 70.
Epost: en@bookkeeper.no

Sjekk også ut
'Økonomisjefen i
lommen'
på YouTube.

*God demo av App'en for deg som
skal forholde deg til et regnskap.*

Tallenes tale. Enklere.

Tlf: 02135

www.bookkeeper.no

BOOKKEEPER *
ditt lokale regnskapskontor

Kundefordringer

Viktige målsettinger ved avstemming av kundefordringer pr. periodeslutt er å kunne konkludere på eksistens, verdsettelse og klassifisering. Typiske handlinger som utføres for å kunne nå målsettingene, vil være:

- Avstemme kundespesifikasjon mot kontospesifikasjon
- Avklare årsak til kreditsaldoer (manglende inntektsføring eller gjeld til kunde)
- Vurdere avsetning for tap på fordringer

Det er ikke et krav om at det skal sendes ut eksternt saldoforespørsel, men dette kan ofte være hensiktsmessig. Spesielt der hvor noen kundefordringer utgjør en stor andel av totale kundefordringer eller hvis det er uenighet om mellomværende.

Er fordringene riktig verdsatt og hva underbygger avsetning for tap på fordringer? Her bør man være så konkret som mulig og liste opp alle fordringer som det vurderes å være en taprisiko knyttet til. I tillegg bør konklusjonen også inkludere en vurdering av eldre fordringer og fordringer til inkasso som ikke inngår i avsetningen for tap, for å underbygge at det er gjort en fullstendig vurdering. Hvis vurderingene gjøres med utgangspunkt i

aldersfordelt liste, må en påse at totalen på denne listen stemmer med regnskapet.

Inkluderer kundefordringer mellomværende med konsernselskaper, må disse også avstemmes.

Investeringer

(Finansielle omløpsmidler)

Regnskapslinjene som hører inn under Investeringer i regnskapet, inneholder ulike typer aksjeinvesteringer og obligasjoner som ikke er kjøpt til varig eie eller bruk.

Regnskapsmessig behandling er avhengig av om investeringen kommer inn under kravene i regnskapsloven § 5-8 (markedsbaserte finansielle omløpsmidler) eller ikke. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi (børskurs) pr. 31.12, mens øvrige finansielle

omløpsmidler skal vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Krav for å regnes som et markedsbasert finansielt omløpsmiddel som kan vurderes til virkelig verdi, er at det er klassifisert som et omløpsmiddel, inngår i en handelsportefølje med tanke på videresalg, omsettes på børs e.l. og har god eierspredning og likviditet. Dette vil typisk være når et selskap har en portefølje av børsnoterte aksjer.

Små foretak kan unnlate å benytte seg av reglene om markedsbaserte finansielle omløpsmidler, og kan i stedet behandle disse som ordinære finansielle omløpsmidler.

Pr. 31.12. må det foreligge en dokumentasjon som underbygger virkelig verdi av aksjene. Dersom aksjer er registrert i et verdipapirregister, skal det i henhold til bokføringsforskriften

INVESTERINGER: Regnskapslinjene som hører inn under Investeringer i regnskapet, inneholder ulike typer aksjeinvesteringer og obligasjoner som ikke er kjøpt til varig eie eller bruk.

§ 6-3 foreligge en oppgave fra dette verdipapirregisteret (VPS-oppgave). Hvis aksjene ikke er børsnoterte, bør det for betydelige poster innhentes regnskapstall fra selskapet en har eierinteresser i. Det må også utarbeides en dokumentasjon som viser kjøp og salg gjennom året, samt gevinstberegning. Dette for å kunne ha kontroll med den skattemessige behandlingen av gevinst og tap ved salg av aksjer.

Egenkapital

Bevegelse i egenkapital fra inngående til utgående balanse må avstemmes. Underlag for eventuelle egenkapitaltransaksjoner, for eksempel protokoller fra styremøte eller generalforsamlinger, kan benyttes som dokumentasjon.

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld

Ved avstemming av leverandørgjeld er det viktig å kunne konkludere på fullstendighet og nøyaktighet. Typiske handlinger som utføres for å kunne nå dette, vil være:

- Avstemme leverandørspesifikasjon mot kontospesifikasjon
- Avklare årsaker til debetsaldoer (manglende kostnadsføring eller fordring)
- Gjeld i utenlandsk valuta verdsettes til balansedagens kurs
- Kontroll av fakturaflyt og/eller liste «ikke-godkjente fakturaer»

Det anbefales å innhente kontoutdrag fra alle større leverandører med jevne mellomrom, selv om dette ikke er et krav. Formålet med å innhente kontoutdrag og ikke bare en bekrefteelse av saldo, er å forsikre seg om at alle inngående fakturaer er bokført og at det ikke er uenighet om mellomværende.

Er det risiko for at inngående fakturaer ikke er bokført? Er det rutiner som sikrer at alle inngående fakturaer blir bokført i riktig periode? Hvis det er svake rutiner på dette området, må en vurdere å innhente kontoutdrag og ta purrerunder mot attestanter for å sikre at de har levert alle inngående fakturaer til bokføring.

Årsak til debetsaldoer må avklares. Er det manglende bokføring av kostnader eller er det fordringer som bør reklassifiseres?

Inkluderer leverandørgjeld mellomværende med konsernselskaper, må de avstemmes.

Mellomværende med eiere

Kortsiktig gjeld eller fordringer til eiere vil ofte ikke være regulert i en låneavtale. Her bokføres utlegg og kortsiktige poster som skal gjøres opp løpende. Som dokumentasjon av denne typen balanseposter anbefales det at det foreligger en bekrefteelse fra eiere om at det er enighet om saldo pr. 31.12. Hvis kontoen inneholder mange poster, vil det være vanskelig å dokumentere dette på annen måte og kontoene kan inneholde poster som ikke hører til disse kontoene.

Pensjoner

Alle foretak med ansatte, gitt visse kriterier, har plikt til å opprette en pensjonsordning for sine ansatte (obligatorisk tjenstepensjon). Ordningen utformes innenfor rammene i foretakspensjonsloven (ytelsesbasert pensjon) eller innskuddspensjonsloven (innskuddsbasert pensjon).

Nye ordninger som etableres i dag, er i all hovedsak innskuddsbaserte ordninger, blant annet fordi dette gir mer forutsigbare rammer for virksomheten. Det er imidlertid mange virksomheter som fortsatt har ytelsesbasert pensjonsordning. Regnskapsmessig er innskuddsbaserte ordninger enklere å håndtere enn de ytelsesbaserte.

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

Ved innskuddsbaserte ordninger bokføres selskapets årlige utbetalinger som pensjonskostnad og det vil ikke oppstå forpliktelse som skal inn i balansen. Grunnlag for bokføringer vil da være fakturaer fra forsikringselskapet.

Selv om innskuddsbaserte pensjonsordninger ikke medfører balanseføring av forpliktelse, da denne gjøres opp løpende ved innbetaling av premier, vil det være krav om at innskudds-

fondet balanseføres. Det er krav om å opprette innskuddsfond etter innskuddspensjonsloven § 9-1.

Det er ingen generell innbetalingsplikt til innskuddsfondet, men alle innbetalinger utover det årlige innskuddet i henhold til innskuddsplanen tilføres fondet. Innbetalingen til fondet skal altså ikke resultatføres. Avkastningen av midlene fra fondet, som for øvrig er skattefrie i opptjeningsåret, tilføres også fondet. I tillegg skal innskudd for arbeidstakere med kortere medlemsstid enn 12 måneder, samt for meget forskuddsbetalt innskudd for medlemmer som slutter i foretaket i løpet av året, tilføres fondet. Midlene i fondet kan bl.a. brukes til dekning av årets innskudd. Eventuelle innbetalinger til innskuddsfond er å anse som en forskuddsbetalt kostnad og balanseføres inntil midler fra innskuddsfondet anvendes til å dekke periodens ordinære innskudd.

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Ved ytelsesbaserte ordninger skal man basert på en aktuarberegning bokføre tilhørende forpliktelser og midler i balansen. Årets pensjonskostnad vil da være et produkt av årets innbetalinger og årets endring i pensjonsmidler og -forpliktelser. Små foretak kan velge ikke å balanseføre pensjonsforpliktelser som er forsikret. Tilhørende midler skal da heller ikke balanseføres. Årets pensjonspremie vil da bli foretakets pensjonskostnad.

Forutsetningene som ligger til grunn for en aktuarberegning, er i stor grad skjønsmessige. For at disse skal bli mest mulig ensartet, utgis en veiledning som fastsetter de viktigste markedsmessige forutsetningene, NRS (V) Pensjonsforutsetninger. Denne oppdateres minimum årlig. Selskapet er ansvarlig for å påse at aktuarens benyttede forutsetninger er i henhold til disse. I tillegg er det svært viktig at selskapet melder inn korrekt grunnlagsdata fra virksomheten, for eksempel antall medlemmer av ordningen (ansatte/pensjonister). Her anbefales det at man tar dialogen med aktuaren så tidlig som mulig i løpet av høsten.

Avklar med aktuar hvilke opplysninger han må ha fra selskapet og sørg for å innhente oppdaterte tall som videreføres til aktuar. Avtal med aktuar om han skal hente forutsetninger fra veiledningen eller om det er spesielle forhold som tilsier at andre forutsetninger bør benyttes.

Det anbefales også å kontrollere at det er samsvar mellom innbetalt premie ifølge regnskapet og innbetalt premie som er lagt til grunn i aktuarberegningen. Har aktuar feil beløp her, blir beregningen feil. Pr. i dag er det innenfor GRS å fordele kostnaden av estimatavvik over gjenværende opptjeningsperiode. Dette prinsippet vil bli endret når vi får ny regnskapsstandard for øvrige foretak. Det vises til eget punkt om dette.

Arbeidsgiveravgift og pensjoner

Arbeidsgiver skal beregne arbeidsgiveravgift av sitt tilskudd til pensjonsordningen. Avgiftsplikten oppstår på det tidspunktet arbeidsgiver innbetaler premien eller tilskuddet til forsikrings-selskapet. Dersom noen del av årets premie blir belastet innskuddsfondet, skal det derfor ikke beregnes og betales arbeidsgiveravgift. Det skal også beregnes arbeidsgiveravgift av forsikrings administrasjonskostnader. Det kan inngås avtale om at de ansatte trekkes i lønn og dermed dekker deler av innbetalingen. Denne egenbetalingen skal det ikke betales arbeidsgiveravgift av. Egenbetalinger er også fradragberettiget i den ansattes selvangivelse og grunnlag for skattetrekk reduseres tilsvarende. Det skal ikke foretas forskuddstrekk på arbeidsgivers innbetaling til pensjonsordninger.

Skattekostnaden

Skattekostnaden bør avstemmes. I utgangspunktet skal den være 27 % av resultat før skatt. Hvis det er avvik, bør det foretas en beregning som dokumenterer årsaken til avvik. Som eksempler på avvik er permanente forskjeller i regnskapet og/eller inntekter/tap på investeringer i verdipapirer innenfor fritaksmetoden. Dokumentasjonen bør inneholde en avstemming av utsatt skatt/utsatt skattefordel og betalbar skatt

mot ligningspapir. Endring av midlertidige forskjeller skal også avstemmes.

Konsernregnskapet

Konsernregnskapet vil inneholde noen særskilte balanseposter som for eksempel merverdier på eiendeler, goodwill, innarbeidelse av tilknyttet selskap til egenkapitalmetoden og utsatt skatt/utsatt skattefordel. Dokumentasjon av endring i egenkapitalen vil også være viktig for konsernregnskapet. Det er samme krav til dokumentasjon av disse postene som for balanseposter i selskapsregnskapene.

Utbytteberegningen og krav til forsvarlig egenkapital og likviditet

Endringer i utbytteberegningen 2014

Utbytteberegningen ble endret i aksjeloven i 2013. Lovgiver har i 2014 tatt inn en presisering om at det ved kapitalnedsettelse etter 1.1. og før beslutningstidspunktet skal tas hensyn til utbytte i beregningen. Kapitalnedsettelse vil etter denne endringen ikke påvirke utbytteberegningen. Før endringen økte den utbyttegrunnlaget. Lovgiver har ikke foretatt samme endring for kapitalforhøyelse. Det vil si at en kapitalforhøyelse reduserer utbyttegrunnlaget (aksjekapital på beslutningstidspunktet skal trekkes fra i utbytteberegningen). Hvis en skal ta hensyn til en kapitalutvidelse, må utbytte beregnes på grunnlag av en revidert mellombalanse.

Det er også gjort en endring vedrørende fradrag i beregningen for egne aksjer. Egne aksjer som selskapet har ervervet avtalepant i før balansedagen, med et beløp som tilsvarende fordringen pantet skal sikre, skal gå til fradrag i beregningen. Det gjelder ikke hvis det er gjort fradrag for fordringen etter aksjeloven § 8-1 (lån til aksjonær). Før denne endringen skulle det gjøres fradrag for egne aksjer, noe som medførte at fradraget ble gjort dobbelt.

Dokumentere forsvarlig egenkapital og likviditet

Ved utbytteutdeling har styret plikt til å vurdere om selskapet har forsvarlig

egenkapital og likviditet. Styret må dokumentere og underbygge sin vurdering av selskapets reelle situasjon. Vi anbefaler at det blir protokollert og dokumentert i forbindelse med styrebehandlingen av årsregnskapet. Revisor vil også etterspørre denne typen dokumentasjon.

Spesifisering av ulike typer utbytte ved disponeringen av overskuddet

Ifølge NRS 8 anbefales det at opplysninger om disponeringen (forslag til anvendelse av overskuddet eller dekning av tap) gis i tilknytning til resultatregnskapet, eventuelt i årsberetningen. I disponeringen skal utbytte spesifiseres på ordinært utbytte, tilleggsgutbytte og ekstraordinært utbytte.

Høringsutkast til ny norsk regnskapsstandard for øvrige foretak

Ny regnskapsstandard ble sendt ut til høring 2. april 2014 med høringsfrist 31. oktober. Planen er at standarden skal bli obligatorisk for regnskapsåret 2016, men også kunne brukes fra regnskapsåret 2015. Med kun to måneder fra høringsfristen til årsskiftet, kan gjennomføringen bli utsatt.

I første omgang vil nok overgangsbestemmelsene være av stor interesse for det enkelte foretak. Regnskapsstandardstyret har hatt som mål å unngå unødvendige overgangsutgifter ved overgangen til ny regnskapsstandard. Det vil ikke bli krav om å utarbeide sammenligningstall, noe som vil gjøre jobben mindre ressurskrevende.

Slik vi ser det, vil det være foretak med pensjonsforpliktelse hvor det er utsatt kostnadsføring av aktuarmessige tap som vil kunne få den største negative effekten på egenkapitalen i forbindelse med overgangen til ny standard. Etter ny standard kan man ikke velge å utsette denne kostnadsføringen. Den må tas etter hvert. Ved overgangen til ny standard kan man valgfritt ta hensyn til denne kostnadsføringen i løpet av fem år. Estimataviket skal gå frem av note til regnskapet for 2014.

Maestro utvikler programvare for årsoppgjør og økonomisk rapportering. Vi gjør din jobb litt enklere.

Lett å lære og lett å mestre!

Årsoppgjør

Markedsleder innen programvare for årsoppgjør

Klientadmin

Klienter og kontakter integrert med fagsystemene

Revisjon

Trygg og effektiv revisjon. Fleksibelt for revisorer

Konsern

Resultatet for datter- og morselskapet konsolidert

Signant

Avansert e-signatur på dine kontrakter og avtaler

Muligheter

Brukeren kan utarbeide komplett årsoppgjør og gjennomføre revisjon. Programvaren er integrert med Altinn og åpner for elektronisk innlevering av økonomisk informasjon.

Tar vare på din investering

Like viktig som å tilby ny teknologi er det å sikre investeringen du har gjort. Derfor legger vi vekt på å gjøre overgangen til nye teknologier enkelt. Når neste programversjon kommer skal du være produktiv fra første stund – uten å måtte lære en mengde nytt.

Ta kontakt med oss på telefon 02575

eller på e-post salg@maestro.no for mer informasjon og bestilling.

www.maestro.no

OPPBEVARINGSTID: Det meste av regnskapsmaterialet kan makuleres etter fem år.

Oppbevaringstid

I skrivende tidspunkt er det ikke kommet en endelig avklaring på oppbevaringstid av regnskapsmateriale. Skattdirektoratet avga sin rapport i juni 2014 og konkluderte med at det meste av regnskapsmaterialet kan makuleres etter fem år. De foreslår noen unntak, blant annet mener de at dokumentasjon av balansen skal oppbevares i ti år. Det samme gjelder kontospesifikasjon og kunde- og leverandørspesifikasjon. Det forventes en endelig avklaring innen utgangen av 2014.

A-meldingen og kontantprinsippet

Ved innføring av A-meldingen januar 2015 vil det ikke lenger være mulig å innberette lønn utbetalt januar 2015 på fjoråret. Det har tidligere vært praksis hos enkelte å tilbakedatere utbetalinger som er gjort de første dagene på nyåret. Hvis det ikke gjøres noe med utbetalingstidspunktet, må det foretas en periodisering i regnskapet pr. 31.12. Det anbefales å føre denne periodiseringen på egne konti. Det vil gjøre avstemmingen av arbeidsgiveravgift enklere.

Dokumentasjon av periodiseringene

Periodiseringen må dokumenteres enten med kopi av rapport fra lønnskjøring i januar eller ved henvisning til denne. Hvis tallene ikke kan hentes direkte ut fra rapporter fra lønnsystemet, må det gjøres en dokumentert beregning på hvordan man kommer frem til beløpene som skal periodiseres.

Avstemming av arbeidsgiveravgift og skattetrekk

Det er ingen endring i kravene til når det må foretas avstemminger av arbeidsgiveravgift og skattetrekk som følge av A-meldingen. Bokføringsregelverket sier fortsatt at avstemmingene skal gjøres pr. termin.

Avstemming mellom lønn og regnskap må gjøres pr. 31.12. ved utarbeidelse av skjema «RF-1022 Lønns- og pensjonskostnader» (kontrolloppstillingen). Det er som tidligere anbefalt å foreta denne avstemmingen flere ganger i året for å avdekke eventuelle feil så tidlig som mulig. Ved overgangen til A-melding anbefales det å avstemme oftere da det kan bli mer krevende å rette opp feil tilbake i tid.

Oppsummering

Dokumentasjon av balanse- og resultatposter er sentralt i årsoppgjøret. Dette gjelder ikke bare avstemming mot intern eller ekstern dokumentasjon, men også dokumentasjon av de vurderingene som er gjort for å underbygge at verdiene er til stede, og at det er lagt til grunn riktige prinsipper for verddivurdering. Vi har i denne artikkelen prøvd å gi en oversikt over noen av de balansepostene som må gjennomgås i årsoppgjøret. Ellers vil vi presisere kravet om at styret har en plikt til å vurdere om selskapet har en forsvarlig egenkapital og likviditet i forbindelse med utbytteberegningene. Vurderingen må protokolleres og eventuelt dokumenteres som vedlegg til protokollen.

Skal du kjøpe en bedrift, trenger hjelp med regnskap og skatt eller planlegger generasjonsskifte? Vi har kompetansen.

Revisjon og attestasjonstjenester

- Ekstern (finansiell) revisjon
- Intern revisjon
- Borevisjon
- Attestasjoner til myndigheter

Regnskap og økonomi

- Regnskap, herunder IFRS
- Forretningsførsel
- Finansiering og budsjettering
- Management for Hire (regnskap-/økonomi, controller og lignende)

Skatt- og avgiftstjenester

- Bedriftsbeskatning, personbeskatning og merverdiavgift
- Internasjonal skatt
- Generasjonsskifte
- Expatriate tjenester

Transaksjonsstøtte

- Fusjon/fisjon/børsnotering
- Restruktureringer
- Finansiell due diligence
- Verdsettelse
- Sakkyndig redegjørelser

Rådgivning

- Strategi og analyse
- Prosjekter
- Risikostyring og intern kontroll
- Prosessforbedring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Gransking og misligheter
- Management for Hire

* For noen av tjenestene er det uavhengighetsregler i revisorloven som kan begrense omfanget og innholdet i vår bistand til egne revisjonsklienter.

Oslo

Grant Thornton Revisjon AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: oslo@grant.thornton.no

Oslo

Grant Thornton Consulting AS
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 20 04 10

e-post: consulting@grant.thornton.no

Oslo

Grant Thornton Law advokatfirma DA
Bogstadveien 30
N-0355 Oslo

Tlf. 22 20 04 00

Faks. 22 60 28 00

e-post: gtlaw@grant.thornton.no

Trondheim

Grant Thornton Revisjon AS
Vestre Rosten 81
N-7075 Tiller

Tlf. 73 10 24 10

Faks. 72 89 65 09

e-post: trondheim@grant.thornton.no